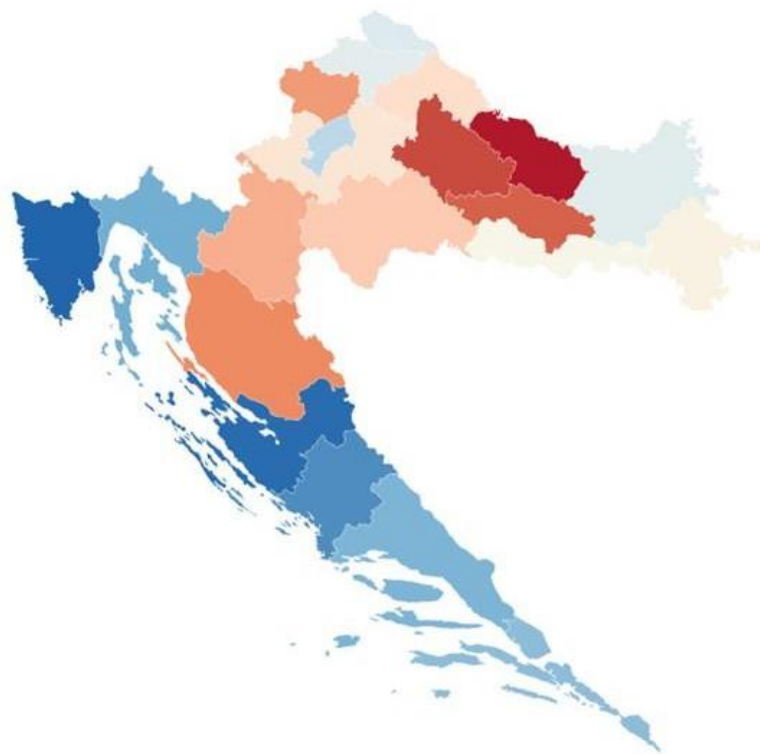

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

IZVJEŠĆE O OSOBAMA LIJEČENIMA ZBOG
ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U
HRVATSKOJ U 2023. GODINI

Zagreb, 2024.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

„Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u
Hrvatskoj u 2023. godini“

Report on persons treated for substance abuse in Croatia in 2023

Izdavač

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Zagreb, Rockefellerova 7

Publisher

Croatian Institute of Public Health

Rockefellerova 7, HR-10000 Zagreb, Croatia

Tel. / Phone +385 (1) 4863 375

Urednici / *Editors*

izv. prof. dr. sc. **Krunoslav Capak**, prim. dr. med. spec.

doc. dr. sc. **Ivana Pavić Šimetin**, prim. dr. med. spec.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

---

Autori/Authors

Maja Valentić, mag. educ. soc.

Ana Ištvanović, dr. med., spec. javnog zdravstva

prof. dr. sc. **Danijela Štimac Grbić**, dr. med.

doc. dr. sc. **Dijana Mayer**, dr. med.

Roberto Mužić, dr. med.

Lara Krstanović, mag. soc.

Lara Petković, mag. psych.

Tonka Karin, mag. rehab. educ.

---

www.hzjz.hr

Izvor podataka - Hrvatski zavod za javno zdravstvo osim gdje je to posebno naznačeno

Pri korištenju podataka iz ove publikacije – obavezno navesti izvor

PLEASE QUOTE THE DATA SOURCE

Sadržaj

I. SAŽETAK	4
II. EPIDEMIOLOŠKA SLIKA UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U SVIJETU I EUROPI	6
III. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U 2023. GODINI	8
KRETANJE ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ	8
RASPODJELA PO ŽUPANIJAMA I USTANOVAMA LIJEČENJA.....	16
SOCIO-EKONOMSKE ZNAČAJKE OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE	24
RIZIČNA PONAŠANJA OSOBA LIJEČENIH ZBOG UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI	47
PREBOLJELE BOLESTI ILI POZITIVITET (ANAMNESTIČKI) U LIJEČENIH ZBOG OPIOIDA.....	49
OVISNIČKA POPULACIJA I SUKOB I SA ZAKONOM	51
IV. IKAD ZABILJEŽENI U REGISTRU, UMRLI U 2023. GODINI	53

I. SAŽETAK

Podaci o osobama na liječenju zbog ovisnosti o psihoaktivnim tvarima ili njihove zlouporabe prikupljaju se, obrađuju i analiziraju u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari koji vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Prate se podaci ne samo o liječenima zbog ovisnosti o opioidima, već o svima koji su ušli u tretman zbog problema uporabe droge, bez obzira na to o kojoj je drogi riječ i jesu li osobe punoljetne ili nisu.

U 2023. godini na liječenje je došlo 5.875 osoba, od toga 4.662 osoba zbog opioida kao glavnog sredstva ovisnosti (79,4 %), a 1.213 osoba zbog neopijata (20,6 %). Od 2020. godine, nakon izbijanja COVID-19 pandemije, došlo je do znatnog smanjenja broja zahtjeva za tretmanom zbog uporabe droga, a u 2023. godini brojevi su se zadržali na razinama iz 2020. godine.

Podaci ukazuju na trend smanjenja broja onih koji prvi put ulaze u tretman, osobito u slučaju ovisnosti o opioidima. U 2023. godini, od ukupno 567 prvih put liječenih, 122 su bili liječeni zbog opioidne ovisnosti (21,5 %), a njih 445 (78,5 %) zbog uporabe neopijata.

Prema podacima o spolu i dobi liječenih osoba, kao i prethodnih godina, većinu liječenih osoba čine muškarci (omjer 4,7:1). Od ukupno 5.875 liječenih osoba bilo je 4.838 muškarca (82,3 %) i 1.037 žena (17,7 %).

Kao i u cijeloj Europi, i u Republici Hrvatskoj populacija liječenih zbog uporabe droga sve više stari te se u posljednjih deset godina njihova prosječna dob povećala za gotovo osam godina. Prosjek godina za žene bio je 39,9 godina, a za muškarce je 42,1 godina.

Za čitavu Hrvatsku stopa je 239,4 na 100.000 stanovnika dobi od 15 do 64 godina. U sedam županija stopa liječenih osoba viša je od prosjeka Hrvatske. To su: Istarska županija (550,6), zatim Zadarska (517,3), Šibensko-kninska (481,8), Primorsko-goranska (362,6), Splitsko-dalmatinska (304,1), Grad Zagreb (290,4) te Dubrovačko-neretvanska (285,5).

Prema podacima o osobama liječenima zbog uporabe psihoaktivnih tvari u terapijskim zajednicama u Hrvatskoj, broj osoba koje su se liječile zbog uporabe neopijata (194 ili 63,1 %) veći je u odnosu na broj osoba koje su se liječile zbog uporabe opioida (87 ili 36,9 %).

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

---

Iz podataka o uvjetima života (s kim žive) vidimo da je kod nas obitelj još uvijek uključena u proces liječenja svojih članova zbog uporabe droga. Najviše je osoba liječenih zbog uzimanja opioida, kao i ranijih godina, živjelo s primarnom obitelji (1.655 – 35,6 %). S partnerom i djetetom živjele su 812 osobe (17,4 %). S partnerom ih je živjelo 567 (12,2 %), samih s djetetom bilo je njih 134 (2,9 %), a 1.064 (22,8 %) živi samo.

Među liječenima zbog ovisnosti o heroinu njih 32,4 % je pozitivnih na hepatitis C, a 3,5 % na hepatitis B. Udio HIV pozitivnih osoba već je dulji niz godina niskih vrijednosti i stabilnog trenda, a za 2023. godinu iznosi 0,2 %. Ovo možemo zahvaliti i trajnoj edukaciji, dobroj obaviještenosti, modernoj farmakoterapiji, radu centara za savjetovanje te programu zamjene igala i šprica.

U 2023. godini umrlo je 339 osoba liječenih zbog uporabe droga. Bolesti krvožilnog sustava (64 osoba ili 18,9 %) i maligne bolesti (55 osoba ili 16,2 %) te predoziranje metadonom (26 osoba ili 7,7 %) u 2023. su godini bili najčešći uzroci smrti osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari.

II. EPIDEMIOLOŠKA SLIKA UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U SVIJETU I EUROPI

Agencija Europske unije za droge (EUDA) objavila je 11. lipnja 2024. godine "Europsko izvješće o drogama: trendovi i razvoj" s ciljem pružanja uvida u situaciju s uporabom, proizvodnjom i distribucijom droga u Europi do kraja 2023. godine.

Ključna poruka Europskog izvješća o drogama jest da su problemi povezani s nezakonitom konzumacijom droga i tržištem droge prisutni gotovo svugdje u društvu. Dostupnost droga je visoka, a nove, potentnije tvari i kombinacije psihoaktivnih tvari povećavaju zdravstvene rizike. Politoksikomanija, koja uključuje istodobnu upotrebu više psihoaktivnih tvari, dodatno povećava zdravstvene rizike, a postojeći alati za praćenje i prevenciju nedovoljno su učinkoviti. Pristupi temeljeni na dokazima i bolji forenzički podaci ključni su za rješavanje složenih izazova u ovom području.

Izvešće ukazuje na sve veću raznolikost tvari koje se injektiraju među osobama koje koriste droge, što dovodi do povećanja zdravstvenih rizika u Europi. Dok su ranije heroin i opijati bili dominantne tvari koje se povezivalo s injektiranjem, sada se sve češće injektiraju stimulansi poput amfetamina, kokaina i sintetičkih katinona, često u kombinaciji s drugim tvarima. Ova promjena povećava rizik od predoziranja i infekcija, kao što su HIV i hepatitis, posebno u kontekstu nedovoljnog pristupa sterilnim iglama i špricama. Nedavno je zabilježen i porast prijava HIV-a povezanih s injektiranjem droga, vraćajući broj novih slučajeva na razinu prije pandemije, što izaziva zabrinutost.

Također, nove psihoaktivne tvari, poput ketamina, postaju sve dostupnije, iako se o obrascima njihove uporabe i posljedicama još uvijek malo zna.

Kokain je najčešće konzumirana ilegalna stimulativna droga u Europi, koju je prošle godine koristilo oko 1.4 % (4 milijuna) odraslih Europljana (15-64 godine). Podaci sugeriraju da je kokain sve dostupniji u Europi, sa širom zemljopisnom i društvenom distribucijom. Najnoviji podaci analize otpadnih voda pokazali su da je od 72 grada s podacima za 2022. i 2023., njih 49 prijavilo porast ostataka kokaina. Na tržištu droga pojavljuju se nove sintetičke smjese poput "ružičastog kokaina," koji sadrži ketamin, MDMA, i druge sintetičke tvari, često bez znanja konzumenata, čime se povećava rizik od nenamjernih posljedica.

Uz kokain, čija zapljena bilježi rekordne razine, i sve veću raznolikost proizvoda od kanabisa, potrebno je bolji pristup praćenju i procjeni tih promjena na tržištu droga kako bi se razvile odgovarajuće politike smanjenja štete.

Izješće o osobama liječenima zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

---

Kretanja na tržištu kanabisa stvaraju nove izazove za to kako zemlje reagiraju na najčešće konzumiranu ilegalnu drogu u Europi. Prosječni sadržaj THC-a u smoli kanabisa udvostručio se u posljednjih 10 godina i nastavlja rasti (22.8 % u 2022.), dok je sadržaj u biljnom kanabisu općenito stabilan. Proizvodi od kanabisa sada su sve raznovrsniji, uključujući ekstrakte visoke jačine i jestive namirnice. Također postoje izvješća da nekim proizvodima koji se prodaju na ilegalnom tržištu kao kanabis mogu biti dodani jaki sintetski kanabinoidi.

Sustav ranog upozoravanja EU-a je 2023. zaprimio izvješća o devet novih kanabinoida, od kojih su četiri bila polusintetska. Najčešće detektirani polusintetski kanabinoid je heksahidrokanabinol (HHC), koji je 2022. bio prvi od ovih tvari koji je prijavljen u Europi. Iako je znanje o učincima ovih tvari na ljude ograničeno, postoje izvješća o trovanjima, uključujući i među djecom koja su konzumirala namirnice koje sadrže HHC. Od ožujka 2024. HHC je naveden kao kontrolirana droga u najmanje 18 država članica EU-a.

Procjenjuje se da je oko 8% (22.8 milijuna) odraslih Europljana (15-64 godine) koristilo kanabis u prošloj godini, s prevalencijom koja raste na 15% (15.1 milijun) među mladim odraslim osobama (15–34 godine). Procjenjuje se da je 2022. godine 92 000 klijenata pristupilo specijaliziranom liječenju problema povezanih s uporabom kanabisa, što predstavlja otprilike jednu trećinu (36 %) svih onih koji su pristupili liječenju. Kanabis je također bila najčešće prijavljena tvar od strane bolničke mreže Euro-DEN Plus u 2022., uključena u 29% pojava akutne intoksikacije drogama (25% u 2021. godini).

Europa je i dalje značajan proizvođač sintetičkih droga, a 2022. godine otkriveno je stotine laboratorija unutar EU-a, uključujući postrojenja za proizvodnju amfetamina, metamfetamina, MDMA, te sekundarne proizvodnje kokaina. Inovacije u kemijskim postupcima otežavaju carinsku i pravosudnu kontrolu, dok bacanje opasnih tvari iz proizvodnih procesa predstavlja prijetnju zdravlju i okolišu. Globalno gledano, problemi s metamfetaminom rastu, a iako je potrošnja u Europi relativno niska, postoje indikacije da bi se mogla proširiti. Proizvodnja velikih količina metamfetamina u Europi uglavnom je namijenjena izvozu, ali prijeti povećanju potrošnje unutar EU-a.

Sintetički katinoni također predstavljaju sve veći izazov, uz proizvodnju u Poljskoj i krijumčarenje iz Indije. Proizvodnja opioida, posebno sintetičkih, postaje sve raznolikija, uz rast broja smrtnih slučajeva uslijed kombinacije opioida s drugim tvarima poput benzodiazepina i alkohola. Najveća zabrinutost u Europi odnosi se na pojavu vrlo potentnih sintetičkih opioida, poput nitazena, koji uzrokuju smrtno slućajeve, posebno u zemljama poput Estonije i Latvije. Sintetički opioidi predstavljaju izazov i zbog brze prilagodbe tržišta te nedostatka učinkovitih odgovora na njihovu pojavu.

III. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U 2022. GODINI

Među vodećim javnozdravstvenim problemima u Hrvatskoj, Europi i mnogim područjima svijeta i nadalje je uporaba droga koja i kao medicinski tako i kao društveni fenomen već dugi niz godina izaziva opću pozornost. Na svjetskom se pa tako i europskom tržištu psihoaktivnih tvari iz godine u godinu pojavljuje sve veći broj novih sintetičkih droga.

U 1978. godini, na samom početku pojave epidemije uporabe heroina, u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo osnovan je nacionalni Registar osoba liječenih zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari. U Registru se prikupljaju, obrađuju i analiziraju podaci ne samo o liječenima zbog ovisnosti o opioidima, već svima koji su ušli u tretman zbog problema uporabe droge, bez obzira na to o kojoj je drogi riječ i jesu li osobe punoljetne ili nisu.

Pri registraciji se koristi modificirani međunarodni Pompidou upitnik i Međunarodna klasifikacija bolesti, deseta revizija – šifre F11 do F19, uz iznimku F17. Od 2018. godine Registar je postao dio Nacionalnog javnozdravstvenog informacijskog sustava (NAJS), platforme koja okuplja registre Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Pristup aplikaciji Registra dozvoljen je isključivo ovlaštenim osobama koje su dobile pristupne podatke. Iz službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti pri županijskim zavodima za javno zdravstvo, bolnica, terapijskih zajednica i zatvorskog sustava prikupljaju se podaci o osobama koje su bile na liječenju ovisnosti ili zlorporabe psihoaktivnih tvari. Vremenski okvir je od 1. siječnja do 31. prosinca tekuće godine.

Naša je obveza slati kumulativne podatke Agenciji Europske unije za droge (EUDA) te Uredu Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC).

KRETANJE ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 1. KRETANJE BROJA OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ OD 2001. DO 2023. GODINE

Godina	Broj svih liječenih osoba	Broj liječenih osoba zbog opioida	Broj liječenih zbog neopijata
2001.	5.320	3.067	2.253
2002.	5.811	4.061	1.750
2003.	5.678	4.087	1.591
2004.	5.768	4.163	1.605
2005.	6.668	4.867	1.801
2006.	7.427	5.611	1.816
2007.	7.464	5.703	1.761
2008.	7.506	5.832	1.674
2009.	7.733	6.251	1.482
2010.	7.550	6.175	1.375
2011.	7.665	6.198	1.467
2012.	7.855	6.357	1.498
2013.	7.857	6.315	1.542
2014.	7.812	6.241	1.571
2015.	7.533	6.123	1.410
2016.	7.106	5.953	1.153
2017.	7.157	5.773	1.384
2018.	6.761	5.434	1.327
2019.	6.858	5.338	1.520
2020.	5.478	4.431	1.047
2021.	5.624	4.605	1.019
2022.	6.078	4.741	1.337
2023.	5.875	4.662	1.213

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Podaci o liječenju ovisnosti pokazuju da je od 2013. godine broj liječenih osoba u padu, a u 2023. godini iznosio je 5.875. Broj liječenih zbog opioidne ovisnosti opao je s 6.251 u 2009. na 4.662 u 2023. godini, a broj liječenih zbog uporabe neopijata također je smanjen, s 2.253 u 2001. na 1.213 u 2023. godini. Od 2020. godine, nakon izbivanja COVID-19 pandemije, došlo je do znatnog smanjenja broja zahtjeva za tretmanom zbog uporabe droga, a u 2023. godini su se zadržali na razinama iz 2020. godine.

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 2. BROJ PRVI PUT LIJEČENIH OSOBA UKUPNO, PRVI PUT LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE OPIOIDA TE NEOPIJATA U HRVATSKOJ 2001. - 2023. GODINE

Godina	Prvi put liječeni	Opioidni tip ovisnosti		Neopijatni tip ovisnosti	
		Broj	%	Broj	%
2001.	2.548	1.066	41,8	1.482	58,2
2002.	2.067	846	40,9	1.221	59,1
2003.	1.840	802	43,6	1.038	56,4
2004.	1.619	732	45,2	887	54,8
2005.	1.770	785	44,4	985	55,6
2006.	2.001	876	43,8	1.125	56,2
2007.	1.779	800	45,0	979	55,6
2008.	1.700	769	45,2	931	55,0
2009.	1.463	667	45,6	796	54,8
2010.	1.180	430	36,4	750	63,6
2011.	1.151	343	29,8	808	70,2
2012.	1.120	313	27,9	807	72,1
2013.	1.125	270	24,0	855	76,0
2014.	1.046	205	19,6	841	80,4
2015.	844	175	20,7	669	79,3
2016.	771	178	23,1	593	76,9
2017.	958	204	21,3	754	78,7
2018.	876	136	15,5	740	84,5
2019.	975	190	19,5	785	80,5
2020.	556	139	25,0	417	75,0
2021.	532	130	24,4	402	75,6
2022.	641	138	21,5	503	78,5
2023.	567	122	21,5	445	78,5

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Podaci o prvom liječenju ovisnosti od 2001. do 2023. godine pokazuju trend opadanja broja liječenih osoba, osobito izražen od 2020. godine, nakon izbijanja COVID-19 pandemije. U 2023. godini, od ukupno 567 prvih put liječenih, 122 su bili liječeni zbog opioidne ovisnosti (21,5%), a njih 445 (78,5%) zbog uporabe neopijata.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 3. BROJ I UDIO PRVI PUT LIJEČENIH ZBOG OPIOIDNE I NEOPIJATSKE OVISNOSTI U HRVATSKOJ 2001-2023. GODINE

Godina	Opioidni tip ovisnosti		Neopijatni tip ovisnosti	
	Prvi put liječeni	Udio prvi put liječenih u ukupnom broju liječenih zbog opioida	Prvi put liječeni	Udio prvi put liječenih u ukupnom broju liječenih zbog neopijata
2001.	1.066	34,8	1.482	65,8
2002.	846	20,8	1.221	69,8
2003.	802	19,6	1.038	65,2
2004.	732	17,6	887	55,3
2005.	785	16,1	985	54,7
2006.	876	15,6	1.125	61,9
2007.	800	14,0	979	55,6
2008.	769	13,2	931	55,6
2009.	667	10,7	796	53,7
2010.	430	6,7	750	54,5
2011.	343	5,5	808	55,1
2012.	313	4,9	807	53,9
2013.	270	4,3	855	55,4
2014.	205	3,3	841	55,5
2015.	175	2,8	669	47,4
2016.	178	3,0	593	51,4
2017.	204	3,5	754	54,5
2018.	136	2,5	740	55,8
2019.	190	3,6	785	51,6
2020.	139	3,1	417	39,8
2021.	130	2,8	402	39,5
2022.	138	2,9	503	37,6
2023.	122	2,6	445	36,7

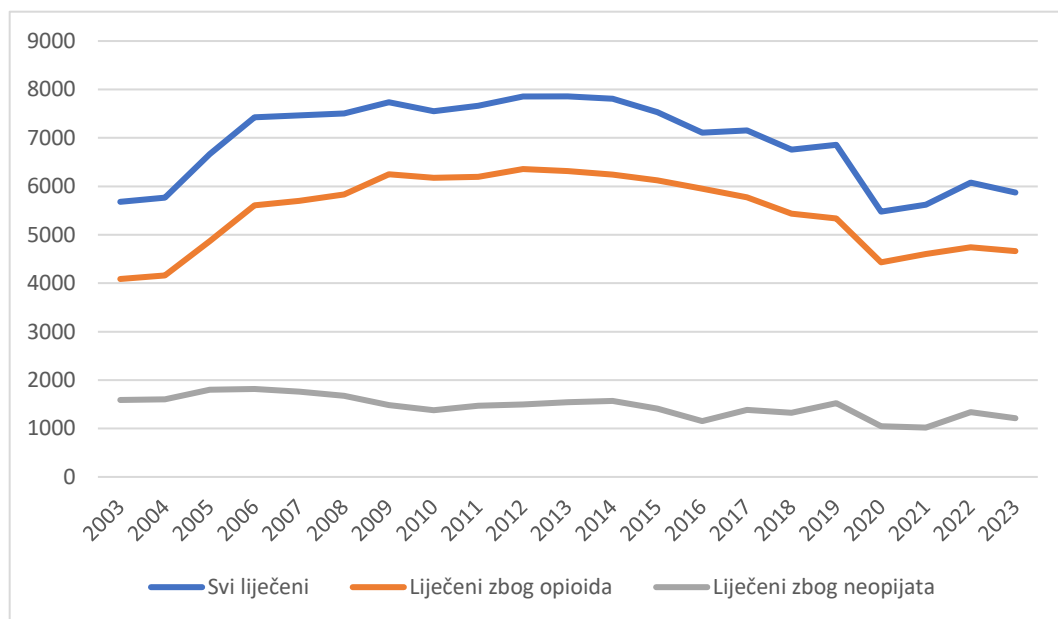
Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Tijekom godina, broj prvi put liječenih zbog opioidnih ovisnosti znatno je pao, s 1.066 u 2001. godini na 122 u 2023. godini, a njihov udio u ukupnom broju liječenih pao je

Izješće o osobama liječenima zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

s 34,8% na 2,6%. Kod neopijatnih ovisnosti, broj prvi put liječenih također se smanjio, s 1.482 u 2001. godini na 445 u 2023. godini, dok je udio prvi put liječenih u ukupnom broju opao s 65,8% na 36,7%. Ovi podaci ukazuju na trend smanjenja broja onih koji prvi put ulaze u tretman, osobito u slučaju ovisnosti o opioidima.

Slika 1. KRETANJE BROJA OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ OD 2003. DO 2023. GODINE

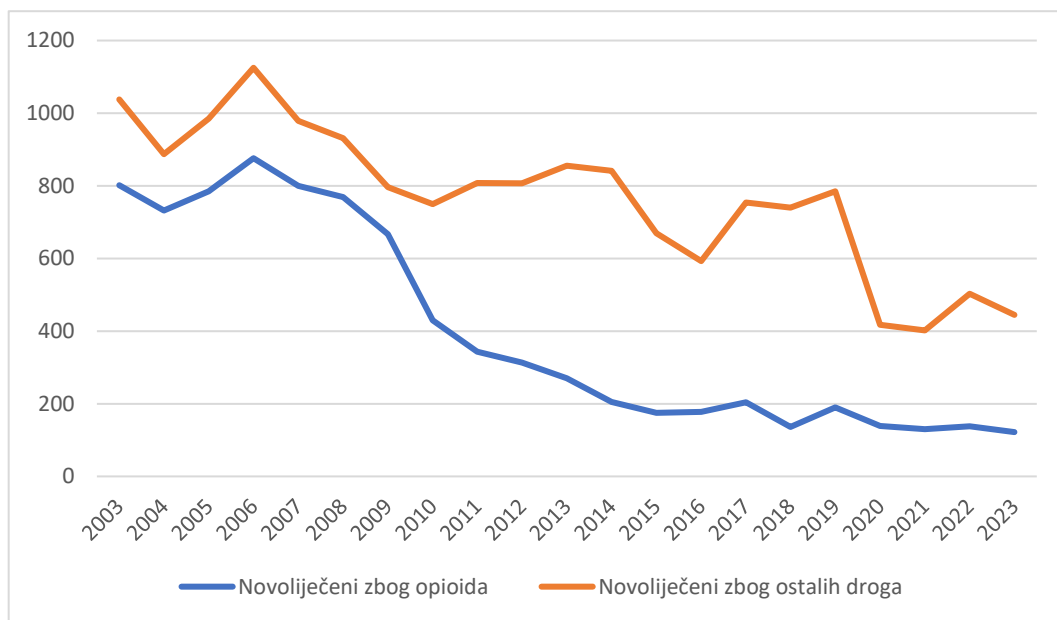

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari

Slika 1. prikazuje da je trend broja liječenih osoba zbog uporabe droga, kao i liječenih zbog ovisnosti o opioidima bio promjenjiv tijekom dvadesetogodišnjeg razdoblja, s periodima rasta i pada. Najveći porast dogodio se između 2004. i 2005. godine, a najveći pad između 2019. i 2020. godine. Najviše ukupno liječenih bilo je 2013. godine – 7.857, a kod liječenih zbog opioida najveći je broj zabilježen 2012. godine – 6.357 osoba. Najmanji brojevi zabilježeni su tijekom pandemije COVID-19 – u 2020. i 2021. godini. Što se tiče liječenih zbog neopijata, također je bilo perioda rasta i pada. Brojevi su se kretali od 1.816 osoba u 2006. godini do 1.019 osoba u 2021. godini, a najveći pad dogodio se između 2019. i 2020. godine.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Slika 2. UDIO NOVOLIJEČENIH ZBOG UZIMANJA OPIOIDA I NEOPIJATA U RAZDOBLJU 2003-2023. GODINE

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Slika 2. pokazuje trendove kretanja novih zahtjeva za liječenjem zbog opioidne i neopijatske ovisnosti u zadnjih dvadeset godina. U 2002. godini udio osoba koje su prvi put liječene zbog ovisnosti o opioidima iznosio je visokih 20,8%. Od 2002. godine, taj udio postupno je počeo padati, s kontinuiranim smanjenjem tijekom narednih godina. Najznačajniji pad zabilježen je između 2002. i 2009. godine, kada je udio osoba koje su prvi put liječene zbog opioida pao s 20,8% na 10,7%. Nakon 2009. godine, udio se i dalje smanjivao, ali sporijim tempom. Unatoč blagom rastu u nekim godinama nakon 2018. godine, udio ostaje nizak, krećući se između 2,5% i 3,6% u razdoblju od 2018. do 2023. godine. S druge strane, trendovi pokazuju da je udio osoba koje su prvi put liječene zbog ovisnosti o drugim drogama, tj. neopijatima, bio promjenjiv tijekom dvadesetogodišnjeg razdoblja, s periodima smanjenja i povećanja. Najznačajniji pad zabilježen je između 2002. i 2010. godine, kada se udio prvih put liječenih zbog neopijata smanjio s 69,8% na 54,5%, a nakon 2018. godine, udio se ponovno počeo smanjivati, dosegnuvši minimum od 36,7% u 2023. godini.

Izješće o osobama liječenima zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 4. LIJEČENI ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U 2022. I 2023. GODINI U HRVATSKOJ, PREMA DOBI I SPOLU

Dob	2023.						2022.	
	Muškarci		Žene		Ukupno		Ukupno	
	Broj	Udio %	Broj	Udio %	Broj	Udio %	Broj	Udio %
<15	7	0,1	6	0,6	13	0,2	9	0,1
15-19	127	2,6	56	5,4	183	3,1	217	3,6
20-24	171	3,5	43	4,1	214	3,6	252	4,1
25-29	241	5,0	70	6,8	311	5,3	363	6,0
30-34	318	6,6	84	8,1	402	6,8	465	7,7
35-39	724	15,0	189	18,2	913	15,5	1.084	17,8
40-44	1.187	24,5	263	25,4	1.450	24,7	1.541	25,4
45-49	1.119	23,1	170	16,4	1.289	21,9	1.165	19,2
50-54	543	11,2	79	7,6	622	10,6	556	9,1
55-59	248	5,1	41	4,0	289	4,9	268	4,4
60-64	114	2,4	23	2,2	137	2,3	127	2,1
65+	39	0,8	13	1,3	52	0,9	31	0,5
Ukupno	4.838	82,3	1.037	17,7	5.875	100	6.078	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari

Prema podacima o spolu i dobi liječenih osoba, kao i prethodnih godina, većinu liječenih osoba čine muškarci (omjer 4,7:1). Od ukupno 5.875 liječenih osoba bilo je 4.838 muškarca (82,3%) i 1.037 žena (17,7%). I muškarci i žene su najbrojniji u skupini od 40 do 44 godine (M: 24,5%, Ž: 25,4%). U usporedbi s 2022. godinom, u 2023. godini manje je osoba bilo u dobnoj skupini 40-44 (2023: 24,7%, 2022: 25,4%) i onih mlađih, a više u skupini 45-49 (2023: 21,9%, 2022: 19,2%), kao i u svim kasnijim dobnim skupinama.

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 5. PROSJEČNE DOBI OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2007-2023.

Godina liječenja	Prosječna dob		
	Muškarci	Žene	Ukupno
2007.	29,8	29,2	29,7
2008.	30,1	29,5	30,0
2009.	31,2	30,5	31,1
2010.	31,8	30,6	31,6
2011.	32,4	31,1	32,2
2012.	33,1	31,8	32,8
2013.	34,0	32,9	33,8
2014.	34,7	33,2	34,4
2015.	35,6	34,5	35,0
2016.	36,8	35,4	36,5
2017.	37,6	36,0	37,3
2018.	38,4	36,7	38,1
2019.	38,3	36,5	38
2020.	39,3	37,4	39,0
2021.	40,1	38,9	40,2
2022.	41,1	39,2	40,8
2023.	42,1	39,9	41,7

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Kao i u cijeloj Europi, i u Republici Hrvatskoj ovisnička populacija sve više stari te prosječne dobi liječenih osoba (muškaraca i žena) pokazuju trend rasta. Budući da bilježimo liječene osobe zbog zlouporabe i/ili ovisnosti o svim drogama, raspon godina je vrlo velik. Najmlađa zabilježena osoba imala je 13, a najstarija 72 godine. Od 2007. godine bilježimo povećanje prosječne dobi i žena i muškaraca, a iznimka nije ni 2023. godina.

Prosjek godina za žene je 39,9 godine, a u posljednjih deset godina njihova se prosječna dob povećala za 7 godina. Prosječna dob za muškarce je 42,1 godine, a od 2013. godine povećala se za 8,1 godinu.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

RASPODJELA PO ŽUPANIJAMA I USTANOVAMA LIJEČENJA

Problem bolesti ovisnosti izražen u broju liječenih osoba u odnosu na broj stanovnika pokazuje raspodjelu liječenih zbog uporabe droga prema pojedinim područjima. Broj liječenih osoba u pojedinim županijama u odnosu na broj stanovnika županije (100.000 stanovnika od 15 do 64 godine) prikazan je u Tablici 6. Za čitavu Hrvatsku stopa je 239,4 na 100.000 stanovnika dobi od 15 do 64 godina. U sedam županija stopa liječenih osoba viša je od prosjeka Hrvatske. To su: Istarska županija (550,6), zatim Zadarska (517,3), Šibensko-kninska (481,8), Primorsko-goranska (362,6), Splitsko-dalmatinska (304,1), Grad Zagreb (290,4) te Dubrovačko-neretvanska (285,5). Ostale su županije imale stope niže od hrvatskog prosjeka. Iako su nam dostupni podaci iz zdravstvenog sektora, kao i iz terapijskih zajednica i zatvorskog sustava, za pravu procjenu proširenosti konzumacije droga i ovisnosti o drogama trebalo bi uzeti u obzir i, primjerice, podatke o kriminalitetu droga, analizu otpadnih voda i sl. Tek potpunom analizom podataka iz više izvora mogla bi se dobiti potpunija i sveobuhvatnija slika problematike povezane sa zlouporabom droga u čitavoj zemlji.

Na problematiku u vezi s ovisnostima, kao i na općenitu pojavnost bolesti i poremećaja, mogu djelovati populacijske, prostorne i ekonomske značajke županije. Iako se u priobalnom dijelu Hrvatske, osobito na otocima, ljeti ostvaruju mnoge prednosti turizma, zimski mjeseci u manjim sredinama nose prijetnju dosade i manjka interesa i aktivnosti.

Tablica 6. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA U DOBI OD 15. DO 64. GODINE, OSOBE PRVI PUT LIJEČENE PREMA ŽUPANIJI PREBIVALIŠTA U HRVATSKOJ 2023. GODINE

Županija	Liječene osobe ukupno					Prvi put liječeni			
	Broj	Broj stanovnika	Stopa na 100.000*	Od toga opiodi	stopa na 100.000*	Svi tipovi ovisnosti	Udio od liječenih osoba u županiji (%)	Od toga opiodni tip	Udio od prvi put liječenih u županiji (%)
Grad Zagreb	1.428	491.714	290,4	1010	205,4	161	11,3	28	17,4
Zagrebačka	222	191.459	116,0	144	75,2	33	14,9	7	21,2
Krapinsko-zagorska	33	79.031	41,8	13	16,4	8	24,2	0	0,0

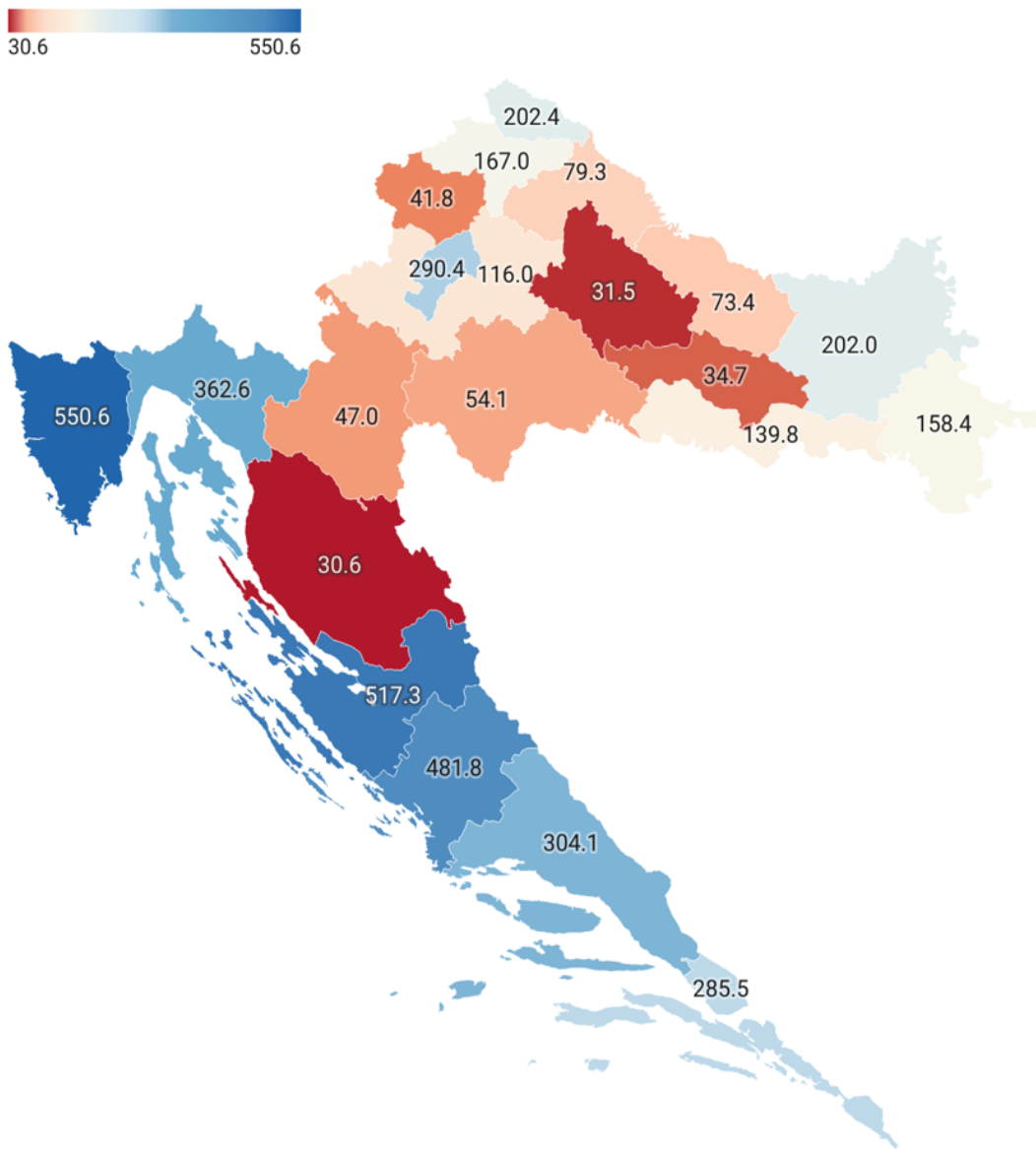
Izješće o osobama liječenima zbog zlorupabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Sisačko-moslavačka	47	86.864	54,1	19	21,9	12	25,5	0	0,0
Karlovačka	33	70.276	47,0	20	28,5	1	3,0	0	0,0
Varaždinska	174	104.183	167,0	152	145,9	9	5,2	4	44,4
Koprivničko-križevačka	51	64.326	79,3	33	51,3	8	15,7	1	12,5
Bjelovarsko-bilogorska	20	63.552	31,5	7	11,0	4	20,0	1	25,0
Primorsko-goranska	594	163.822	362,6	547	333,9	34	5,7	13	38,2
Ličko-senjska	8	26.168	30,6	6	22,9	1	12,5	0	0,0
Virovitičko-podravska	33	44.977	73,4	23	51,1	4	12,1	0	0,0
Požeško-slavonska	14	40.288	34,7	7	17,4	4	28,6	0	0,0
Brodsko-posavska	115	82.233	139,8	92	111,9	16	13,9	5	31,3
Zadarska	508	98.211	517,3	478	486,7	20	3,9	10	50,0
Osječko-baranjska	335	165.876	202,0	234	141,1	52	15,5	8	15,4
Šibensko-kninska	278	57.702	481,8	243	421,1	17	6,1	6	35,3
Vukovarsko-srijemska	143	90.255	158,4	131	145,1	9	6,3	6	66,7
Splitsko-dalmatinska	817	268.678	304,1	657	244,5	99	12,1	18	18,2
Istarska	672	122.043	550,6	560	458,9	46	6,8	7	15,2
Dubrovačko-neretvanska	205	71.813	285,5	183	254,8	10	4,9	3	30,0
Međimurska	135	66.707	202,4	96	143,9	14	10,4	3	21,4
Ukupno Hrvatska	5.865	2.450.178	239,4	4.655	190,0	562	9,6	120	21,4
Druge države	10			7		5	50,0	2	40,0
UKUPNO	5.875			4.662		567	9,7	122	21,5

*Stope na 100.000 stanovnika dobi od 15 do 64 godina (Popis stanovništva 2021., DZS)

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Slika 3. LIJEČENE OSOBE U HRVATSKOJ PO ŽUPANIJAMA 2023. GODINE, STOPE NA 100.000 STANOVNIKA

**Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u
2023. godini**

Tablica 7. BROJ OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U
IZVANBOLNIČKIM UVJETIMA U HRVATSKOJ 2023. GODINE, BROJ I UDIO
OSOBA LIJEČENIH ZBOG UPORABE OPIOIDA U IZVANBOLNIČKIM
UVJETIMA

Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti	Broj liječenih osoba	%	Broj liječenih zbog opioida	%
Grad Zagreb – ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	552	11,2	359	8,3
Zagrebačka županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	46	0,9	43	1,0
Krapinsko-zagorska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	2	0,0	1	0,0
Sisačko-moslavačka županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	20	0,4	10	0,2
Varaždinska županija - ZJZ Služba za prevenciju i liječenje	170	3,4	154	3,6
Koprivničko-križevačka županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	35	0,7	25	0,6
Primorsko-goranska županija - ZJZ Služba za prevenciju i liječenje	539	10,9	521	12,1
Virovitičko-podravna županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	30	0,6	23	0,5
Požeško-slavonska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	4	0,1	4	0,1
Brodsko-posavska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	91	1,8	88	2,0
Zadarska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	461	9,3	460	10,7
Osječko-baranjska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	283	5,7	202	4,7
Šibensko-kninska županija - ZJZ Služba za liječenje ovisnosti	244	4,9	231	5,4
Vukovarsko-srijemska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	123	2,5	122	2,8
Splitsko-dalmatinska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	756	15,3	656	15,2
Istarska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	544	11,0	458	10,6
Poreč - Savjetovalište za prevenciju ovisnosti	64	1,3	64	1,5
Dubrovačko-neretvanska županija - ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	174	3,5	167	3,9
Karlovačka županija – ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	13	0,3	7	0,2

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Međimurska županija – ZJZ Služba za prevenciju ovisnosti	115	2,3	89	2,1
KBC „Sestre milosrdnice” – ambulanta	673	13,6	627	14,5
UKUPNO	4.939	100	4.311	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

U službama za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u 2023. godini ukupno je liječeno 4.939 osoba, od čega su 4.311 bile liječene zbog opioida. Služba unutar Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije ima najveći udio liječenih osoba (15,3%) i liječenih zbog opioida (15,2%). Ambulanta za ovisnosti KBC-a „Sestre milosrdnice” također bilježi visoki udio ukupno liječenih (13,6%) i liječenih zbog opioida (14,5%). Službe unutar Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar te Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije slijede sa značajnim udjelima ukupnog broja liječenih, dok zavodi za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije i Požeško-slavonske županije bilježe najmanji broj pacijenata liječenih zbog ovisnosti o drogama.

Tablica 8. BROJ OSOBA BOLNIČKI LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE

Stacionarna zdravstvena ustanova	Broj liječenih osoba	Stacionarni boravci		Dnevna bolnica
		Broj	%	Broj
Klinika za psihijatriju Vrapče	559	682	59,7	64
Klinički bolnički centar "Sestre milosrdnice"	109	117	10,2	
Klinika za psihijatriju Sveti Ivan	117	203	17,8	2
Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. I. Barbot" Popovača	10	11	1,0	
Klinički bolnički centar Rijeka	21	15	1,3	6
Županijska specijalna bolnica Insula	56	60	5,2	

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Opća bolnica "Dr. J. Benčević", Slavonski Brod	7	6	0,5	1
Klinička bolnički centar Osijek	3	5	0,4	
Opća bolnica Šibensko-kninske županije	4	3	0,3	1
Opća bolnica Vinkovci	3	3	0,3	
Opća bolnica Pula	9	8	0,7	1
Opća bolnica Dubrovnik	6	6	0,5	
Psihijatrijska bolnica Lopača	3	3	0,3	
Klinička bolnica Dubrava	1	1	0,1	
Klinički bolnički centar Split	23	4	0,3	19
Klinički bolnički centar Zagreb	1	1	0,1	
Opća bolnica „Dr.Tomislav Bardek“ Koprivnica	1	1	0,1	
Opća bolnica "Dr.Andelko Višić" Bjelovar	4	2	0,2	2
Opća bolnica Karlovac	4	3	0,3	1
Opća bolnica Gospić	2	2	0,2	
Opća bolnica Vukovar	2	0	0,0	2
Opća bolnica Zadar	2	2	0,2	
Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež	2	2	0,2	
Specijalna bolnica za psihijatriju i palijativnu skrb Sveti Rafael Strmac	1	0	0,0	1
Županijska bolnica Čakovec	3	3	0,3	
UKUPNO STACIONARNE ZDRAVSTVENE USTANOVE	953	1.143	100	101

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

U stacionarnim zdravstvenim ustanovama tijekom 2023. godine liječene su ukupno 953 osobe s glavnom dijagnozom mentalnog poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih upotrebom droga. Najviše hospitaliziranih bilo je u Klinici za psihijatriju Vrapče (559 osoba i 682 boravaka), zatim Klinici za psihijatriju Sveti Ivan (117 osoba i 203 boravaka) te Kliničkom bolničkom centru Sestre milosrdnice (109 osoba i 117 boravaka).

Tablica 9. BROJ OSOBA LIJEČENIH U TERAPIJSKOJ ZAJEDNICI ZBOG UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE

Terapijska zajednica	Opioidi	%	Neopijati	%	Ukupno
Moji dani	13	46,4	15	53,6	28
Dom za ovisnike zajednica Susret	15	68,2	7	31,8	22
Biram novi život	2	100,0		0,0	2
Mondo nuovo	17	58,6	12	41,4	29
Pet plus	2	40,0	3	60,0	5
Reto centar ZG	10	16,7	50	83,3	60
Udruga Ne-ovisnost	8	61,5	5	38,5	13
Zajednica Cenacolo	0	0,0	4	100,0	4
Zajednica Papa Ivan XXIII	20	27,4	53	72,6	73
Ukupno	87	36,9	149	63,1	236

Prema podacima o osobama liječenima zbog uporabe psihoaktivnih tvari u terapijskim zajednicama u Hrvatskoj, broj osoba koje su se liječile zbog uporabe neopijata veći je u odnosu na broj osoba koje su se liječile zbog uporabe opioida. Zbog uporabe opioida u terapijskim je zajednicama bilo 87 osoba (36,9 %), a 149 osoba (63,1 %) zbog uporabe neopijata. U Reto centru Zagreb 50 osoba ili 83,3 % ukupno liječenih u toj ustanovi došlo je na liječenje zbog uporabe neopijata. U zajednicu Papa Ivan XXIII gotovo tri puta više osoba došlo je zbog uporabe neopijata (53 osobe ili 72,6 %) u odnosu na opioide.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 10. BROJ OSOBA LIJEČENIH U ZATVORSKOM SUSTAVU ZBOG UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE

Ustanova liječenja	Opioidi	%	Neopijati	%	Ukupno
Odgojni zavod u Požegi		0,0	1	100,0%	1
Zatvor u Zagrebu	1	33,3	2	66,7	3
Kaznionica u Lepoglavi	21	50,0	21	50,0	42
Kaznionica u Glini	20	66,7	10	33,3	30
Kaznionica u Požegi		0,0	1	100,0	1
Zatvor u Gospiću	3	60,0	2	40,0	5
Zatvor u Osijeku	24	96,0	1	4,0	25
Zatvor u Puli	75	82,4	16	17,6	91
Zatvor u Šibeniku	11	57,9	8	42,1	19
Zatvor u Varaždinu	2	100,0		0,0	2
Zatvor u Zadru	39	88,6	5	11,4	44
Ukupno	196	74,5	67	25,5	263

Prema podacima iz 2023. godine o broju osoba liječenih u zatvorskom sustavu zbog uporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj, od ukupno 263 evidentiranih liječenih osoba, 196 osoba (74,5 %) liječeno je zbog uporabe opioida, dok je 67 osoba (25,5 %) liječeno zbog uporabe neopijata. Zatvor u Puli evidentirao je najviše osoba, njih 91.

Izvjешće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

SOCIO-EKONOMSKE ZNAČAJKE OSOBA LIJEČENIH ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE

Tablica 11. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE OPIOIDA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA STUPNJU OBRAZOVANJA I DOBI

DOBNE SKUPINE	NAJVIŠI STUPANJ OBRAZOVANJA									UKUPNO
	NEZAVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA	ZAVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA	NEZAVRŠENA SREDNJA ŠKOLA	ZAVRŠENA SREDNJA ŠKOLA	NEZAVRŠENA VIŠA ŠKOLA ILI FAKULTET	ZAVRŠENA VIŠA ŠKOLA	ZAVRŠEN FAKULTET	DRUGO	NEPOZNATO	
<15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
15-19	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
20-24	1	1	6	20	1	0	0	0	0	29
25-29	3	18	10	64	1	1	0	1	6	104
30-34	9	25	38	143	3	2	2	0	6	228
35-39	15	66	93	504	17	11	11	2	8	727
40-44	17	81	155	951	34	34	33	1	18	1.324
45-49	14	104	141	850	27	46	25	1	6	1.214
50-54	0	44	63	434	11	29	9	0	4	594
55-59	1	28	31	192	6	6	4	0	0	268
60-64	1	12	16	89	6	6	6	0	0	136
>65	0	4	2	22	0	1	6	0	1	36
Ukupno	61	383	557	3.269	106	136	96	5	49	4.662
%	1,3	8,2	11,9	70,1	2,3	2,9	2,1	0,1	1,1	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Kao i prethodnih godina, među liječenima zbog ovisnosti o opioidima, najveći broj liječenih osoba ima završenu srednju školu (3.269 osoba, odnosno 70,1 %), a nezavršenu srednju školu 557 osoba (11,9 %). Samo osnovnu školu završilo je 383 osoba (8,2 %).

Izvješće o osobama liječenima zbog zlorupabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Niti najosnovnije školovanje nema 61 osoba (1,3 %), a svi su stariji od 20 godina te stoga vjerojatno nikada neće ni završiti osnovnu školu. Završenu višu školu i/ili fakultet ima 232 osobe (5,0%).

Tablica 12. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE NEOPIJATA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA STUPNJU OBRAZOVANJA I DOBI

DOBNE SKUPINE	NAJVIŠI STUPANJ OBRAZOVANJA									UKUPNO
	NEZAVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA	ZAVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA	NEZAVRŠENA SREDNJA ŠKOLA	ZAVRŠENA SREDNJA ŠKOLA	NEZAVRŠENA VIŠA ŠKOLA ILI FAKULTET	ZAVRŠENA VIŠA ŠKOLA	ZAVRŠEN FAKULTET	DRUGO	NEPOZNATO	
<15	5	6	1	0	0	0	0	0	1	13
15-19	4	62	80	26	5	0	0	1	3	181
20-24	2	17	27	119	10	0	1	0	9	185
25-29	1	17	23	126	12	6	8	0	14	207
30-34	2	13	19	103	7	4	18	0	8	174
35-39	4	11	18	121	4	9	7	0	12	186
40-44	1	7	9	80	6	5	8	0	10	126
45-49	1	4	6	42	2	5	7	1	7	75
50-54	0	1	0	16	1	0	5	0	5	28
55-59	0	3	1	8	1	1	4	0	3	21
60-65	0	1	0	7	0	1	1	0	3	13
>65	0	0	0	2	1	0	1	0	0	4
Ukupno	20	142	184	650	49	31	60	2	75	1.213
%	1,6	11,7	15,2	53,6	4,0	2,6	4,9	0,2	6,2	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorupabe psihoaktivnih tvari

I među osobama koje su liječene zbog uporabe neopijata, najviše ih je također završilo srednju školu, ali manje nego među osobama liječenima zbog uporabe opioda – 650 (53,6%).

U odnosu na osobe liječene zbog ovisnosti o opioidima, kod neopijata se radi o mlađoj populaciji koja je još uvijek uključena sustav srednjoškolskog obrazovanja, a isto tako u većem udjelu uključena u visoko obrazovanje. Nezavršenu srednju školu ima 184

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

osoba (15,2 %), a završenu osnovnu školu ima 142 osobe što čini 11,7 % liječenih zbog uporabe neopijata. Završenu višu školu i/ili fakultet ima 91 osoba, odnosno 7,5 % svih liječenih zbog zlorabe neopijata.

U cjelokupnom liječenju osoba s problemima zlorabe psihoaktivnih sredstava vrlo bitan element je resocijalizacija, odnosno društveno uključivanje i afirmacija kroz različite aktivnosti. Stoga je tim osobama potrebno pružiti mogućnost doškolovanja, prekvalifikacije ili stjecanja posebnih vještina i znanja koja bi im olakšala zapošljavanje i konkurentnost na tržištu rada.

Tablica 13. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE OPIOIDA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA RADNOM STATUSU I DOBI

DOBNE SKUPINE	RADNI STATUS										UKUPNO	
	REDOVAN POSAO	POVREMENI POSAO	RAD „NA CRNO“	NEZAPOSLEN	UČENIK	STUDENT	UMIROVLJENIK	SAMOSTALNA DJELATNOST	NEPOZNATO	INVALIDSKI UMIROVLJENIK		
<15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15-19	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
20-24	4	5	0	16	0	4	0	0	0	0	0	29
25-29	15	12	14	50	1	1	0	1	10	0	0	104
30-34	51	35	15	111	0	1	0	8	7	0	0	228
35-39	212	92	71	311	0	0	0	23	13	5	5	727
40-44	457	164	108	508	0	3	17	27	24	16	16	1.324
45-49	325	153	119	466	0	3	47	52	11	38	38	1.214
50-54	126	61	56	207	0	1	70	16	3	54	54	594
55-59	41	15	21	105	0	0	39	6	1	40	40	268
60-65	17	6	6	62	0	0	28	3	0	14	14	136
>65	0	1	4	14	0	0	13	0	2	2	2	36
Ukupno	1.248	544	414	1.850	3	13	214	136	71	169	169	4.662
%	26,8	11,7	8,9	39,7	0,1	0,3	4,6	2,9	1,5	3,6	3,6	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Nezaposlenost kao veliki problem društva pogađa i osobe liječene zbog zlorabe droga, a među liječenima zbog ovisnosti o opioidima bilo ih je 1.850 ili 39,7% nezaposlenih,

Izvešće o osobama liječenima zbog zloruporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

manje u odnosu na 2020. godinu (40,2 %), ali više nego u pretpandemijskoj 2019. godini (33,6 %).

U 2023. godini je 1.248 osoba bilo u stalnom radnom odnosu (26,8%), dok su još 544 osobe (11,7 %) imale povremeno zaposlenje. „Na crno“ je radilo 414 osoba (8,9 %). Nekom samostalnom djelatnosti, prema njihovom navodu, bavilo se 136 osoba (2,9 %).

Tablica 14. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE NEOPIJATA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA RADNOM STATUSU I DOBI

DOBNE SKUPINE	RADNI STATUS										UKUPNO
	REDOVAN POSAO	POVREMENI POSAO	RAD „NA CRNO“	NEZAPOSLEN	UČENIK	STUDENT	UMIROVLJENIK	SAMOSTALNA DJELATNOST	NEPOZNATO	INVALIDSKI UMIROVLJENIK	
<15	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	13
15-19	5	5	2	29	129	6	0	0	5	0	181
20-24	34	25	6	74	10	21	2	2	11	0	185
25-29	64	17	5	85	3	11	0	2	20	0	207
30-34	48	22	5	74	0	1	0	5	18	1	174
35-39	48	23	12	72	2	3	0	4	18	4	186
40-44	50	15	4	35	0	1	0	6	11	4	126
45-49	21	8	2	30	0	0	2	4	6	2	75
50-54	11	3	0	7	0	0	0	0	6	1	28
55-59	6	2	0	7	0	0	2	0	4	0	21
60-65	3	0	0	3	0	0	2	1	2	2	13
>65	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	4
Ukupno	291	120	36	416	157	43	11	24	101	14	1.213
%	24,0	9,9	3,0	34,3	12,9	3,5	0,9	2,0	8,3	1,2	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zloruporabe psihoaktivnih tvari

Među osobama liječenima zbog uzimanja neopijata, redoviti ili privremeni posao imalo je 33,9 % osoba (411), a samostalnom djelatnošću bavilo se još 24 osoba (2,0%). Godine 2023. nezaposleno je bilo 416 osoba (34,3%).

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 15. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE OPIOIDA U HRVATSKOJ 2023.
GODINE PREMA UVJETIMA ŽIVOTA I DOBI

DOBNE SKUPINE	SADAŠNJI UVJETI ŽIVOTA								UKUPNO
	ŽIVI SAM	S PRIMARNOM OBITELJI (RODITELJI)	SAM S DJETETOM	S PARTNEROM	S PARTNEROM I DJETETOM	S PRIJATELJIMA	DRUGO	NEPOZNATO	
<15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	1	-	-	-	-	1	-	2
20-24	4	18	-	2	1	1	3	-	29
25-29	17	44	0	11	11	5	10	6	104
30-34	37	94	4	23	34	5	27	4	228
35-39	122	304	13	94	111	14	65	4	727
40-44	255	503	38	157	250	12	101	8	1.324
45-49	266	444	41	148	233	14	63	5	1.214
50-54	187	166	17	70	106	6	38	4	594
55-59	106	58	10	30	46	2	16	0	268
60-65	50	24	9	30	16	0	7	0	136
>65	20	2	2	2	4	0	5	1	36
Ukupno	1.064	1.655	134	567	812	59	336	32	4.662
%	22,8	35,6	2,9	12,2	17,4	1,3	7,2	0,7	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Iz podataka o uvjetima života (s kim žive) vidimo da je kod nas obitelj još uvijek uključena u proces liječenja svojih članova zbog uporabe droga. Najviše je osoba liječenih zbog uzimanja opioida, kao i ranijih godina, živjelo s primarnom obitelji (1.655 – 35,6 %). S partnerom i djetetom živjele su 812 osobe (17,4 %). S partnerom ih je živjelo 567 (12,2 %), samih s djetetom bilo je njih 134 (2,9 %), a 1.064 (22,8 %) živi samo.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 16. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE NEOPIJATA U HRVATSKOJ 2023.
GODINE PREMA UVJETIMA ŽIVOTA I DOBI

DOBNE SKUPINE	SADAŠNJI UVJETI ŽIVOTA								UKUPNO
	ŽIVI SAM	S PRIMARNOM OBITELJI (RODITELJI)	SAM S DJETETOM	S PARTNEROM	S PARTNEROM I DJETETOM	S PRIJATELJIMA	DRUGO	NEPOZNATO	
<15	-	10	-	-	-	-	3	-	13
15-19	4	154	-	1	-	0	20	2	181
20-24	11	134	1	5	2	7	18	7	185
25-29	30	120	1	12	10	1	21	12	207
30-34	34	75	2	12	21	2	22	6	174
35-39	32	81	2	18	26	2	19	6	186
40-44	28	40	4	8	27	2	10	7	126
45-49	21	21	2	3	12	-	8	8	75
50-54	9	5	2	1	5	-	1	5	28
55-59	4	4	-	-	9	-	1	3	21
60-65	3	1	0	3	1	-	2	3	13
>65	2	1	0	-	0	-	1	0	4
Ukupno	178	646	14	63	113	14	126	59	1.213
%	14,7	53,3	1,2	5,2	9,3	1,2	10,4	4,9	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Kao i među liječenima zbog opioda, i kod osoba liječenih zbog drugih psihoaktivnih tvari najviše su zastupljeni oni koji žive u svojoj primarnoj obitelji, s roditeljima - 646 osoba (53,3 %). Populacija liječena zbog neopijata je mlađa i uključena u sustav obrazovanja pa je stoga i udio onih koji žive u primarnoj obitelji veći nego u liječenih zbog opioda (35,6 %). Samo s partnerom žive 63 osobe, tj. njih 5,2 %, a s partnerom i djetetom živi ih 113 – 9,3 %. Da žive sami izjavilo je 14,7 % osoba liječenih zbog uporabe neopijata (178 osoba).

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 17. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA RODITELJSKOM STATUSU

IMA LI DJECE	Spol				Ukupno	
	Muški		Ženski			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
DA	1.822	37,7	540	52,1	2.362	40,2
NE	2.895	59,8	421	40,6	3.316	56,4
DA, ODUZETA RODITELJSKA PRAVA	29	0,6	37	3,6	66	1,1
NADZOR NAD RODITELJSKIM PRAVOM	5	0,1	11	1,1	16	0,3
NEPOZNATO	87	1,8	28	2,7	115	2,0
UKUPNO	4.838	100	1.037	100	5.875	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Od svih osoba liječenih u 2023. godini, njih 2.362 (40,2 %) ima djecu. Prema roditeljskom statusu, više je žena majki (52,1 %) od muškaraca očeva (37,7 %), a 66 osoba su izjavile da su im oduzeta roditeljska prava (29 očeva i 37 majki). Kod 16 osoba se nad roditeljskim pravima provodi nadzor (5 oca i 11 majki). U nekim zemljama se obraća osobita pozornost na djecu u takvim zajednicama pa imaju i posebne preventivne programe (selektivna prevencija). Ta djeca imaju veći rizik da i sami postanu korisnici droga. Zavod za socijalni rad tu ima važnu ulogu.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 18. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA BRAČNOM STATUSU I ŽIVOTU S DRUGIM UŽIVATELJEM PSIHOAKTIVNIH TVARI

Bračni status osobe	Živi s drugim uživateljima								Ukupno	
	Da	%	Ne	%	Nepoznato	%	Drugo	%		
U braku (prvi brak)	129	18,4	718	14,3	10	6,6	857	14,6	129	18,4
U braku (drugi brak)	17	2,4	76	1,5	0	0,0	193	1,6	17	2,4
Neudana - neoženjen	284	40,5	2.824	56,2	49	32,5	3.157	53,7	284	40,5
Rastavljen/a	82	11,7	821	16,3	8	5,3	911	15,5	82	11,7
Udovac - Udovica	8	1,1	86	1,7	2	1,3	96	1,6	8	1,1
Izvanbračna zajednica	173	24,6	476	9,5	2	1,3	651	11,1	173	24,6
Nepoznato	9	1,3	21	0,4	80	53,0	110	1,9	9	1,3
Ukupno	702	100	5.022	100	53	100	5.875	100	702	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Prema bračnom statusu, najviše je neoženjenih osoba (3.157 ili 53,7 %). S drugim korisnikom psihoaktivnih tvari u prvom braku živi 129 osoba (18,4 %), u drugom braku 17 osoba (2,4 %), dok u izvanbračnoj zajednici s korisnikom droga živi 173 osoba (24,6 %).

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 19. OSOBE LIJEČENE U HRVATSKOJ ZBOG ZLOUPORABE DROGA U RAZDOBLJU 2019-2023. GODINE PREMA GLAVNOM SREDSTVU OVISNOSTI

Vrsta glavnog sredstva	Broj liječenih osoba									
	2019.		2020.		2021.		2022.		2023.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Opioidi	5.338	77,8	4.431	80,9	4.605	81,9	4.741	78,0	4.662	79,4
Kokain	165	2,4	165	3,0	155	2,8	199	3,3	235	4,0
Stimulativna sredstva	149	2,2	131	2,4	163	2,9	217	3,6	192	3,3
Sedativi	128	1,9	36	0,7	45	0,8	126	2,1	112	1,9
Halucinogeni	6	0,1	6	0,1	3	0,1	5	0,1	4	0,1
Hlajpljiva otapala	1	0,0	0	0,0	1	0,02	2	0,0	0	0,0
Kanabinoidi	1.039	15,2	671	12,2	589	10,5	687	11,3	587	10,0
Više i ostalo	32	0,5	38	0,7	63	1,1	101	1,7	83	1,4
Ukupno	6.858	100	5.478	100	5.624	100	6.078	100	5.875	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Prema podacima o glavnom sredstvu ovisnosti, najveći je udio osoba koje na liječenje dolaze zbog opioida (79,4 %). Osobe s poremećajem uporabe opioida imaju najveću potrebu za liječenjem te se najdulje zadržavaju na tretmanu i to su glavni razlozi zbog kojih oni brojčano prevladavaju. Uzimanje heroína, uglavnom intravenozno, povezano je s ozbiljnim društvenim i javnozdravstvenim problemima.

Uporaba heroína praćena je brzim razvojem tolerancije na ovisnost. Više od 90 % osoba u slučaju svakodnevnog uzimanja heroína mjesec dana ili kraće postat će psihički i fizički ovisno.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Podaci nam pokazuju da broj osoba liječenih zbog uporabe kokaina i ostalih stimulativnih sredstava blago raste, što odgovara i situaciji u EU.

Uporaba droga često dovodi do anksioznosti i nesanice pa liječnici pacijentima propisuju benzodiazepine ili ih pacijenti sami kupuju. Oni pomažu kod određenih psihijatrijskih poremećaja, negativnih emocionalnih stanja ili započinjanja apstinencije od alkohola i kokaina, a kada se primjenjuju intravenozno, mogu produžiti intenzitet i trajanje opioidnih djelovanja i to je jedan od razloga zašto ih pacijenti koriste.

Tablica 20. BROJ LIJEČENIH OSOBA ZBOG UPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE, PREMA DOBI I GLAVNOM SREDSTVU

GLAVNO SREDSTVO	<15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65	>65	UKUPNO	%
Heroin	-	1	14	67	156	586	1.185	1.124	545	255	125	30	4.088	69,6
Metadon	-	-	3	4	7	40	39	36	29	4	5	3	170	2,9
Ostali opijati	-	1	1	1	3	4	3	3	1	1	3	1	22	0,4
Buprenorfin	-	-	10	28	58	94	90	48	16	7	3	2	356	6,1
Tramadol	-	-	1	4	4	2	7	3	3	1	-	-	25	0,4
Fentanil	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	0,0
Kokain	-	12	32	38	46	40	42	14	4	6	1	-	235	4,0
Amfetamini	-	15	28	39	22	33	14	9	-	1	-	-	161	2,7
Metamfetamini	-	-	1	2	1	3	2	1	-	-	-	-	10	0,2
Ecstasy	-	6	2	-	3	3	1	4	-	-	-	-	19	0,3
Drugi psihostimulansi	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	0,0
Mefedron	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barbiturati	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	0,0
Benzodiazepini	-	-	7	3	11	5	18	13	12	8	8	3	88	1,5

Izvešće o osobama liječenima zbog zloruporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Drugi hipnotici i sedativi	-	-	-	-	1	2	-	4	2	-	-	-	9	0,2
GHB/GBL	-	-	3	1	3	5	2	-	-	-	-	-	14	0,2
LSD	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3	0,1
Drugi halucinogeni	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,0
Lako hlapljiva otapala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanabinoidi	13	144	109	107	73	79	36	19	4	2	-	1	587	10,0
Sintetski kanabinoidi	-	4	1	3	2	1	-	-	-	-	-	-	11	0,2
Više i ostalo	-	-	1	13	11	11	11	11	6	4	4	-	72	1,2
Ukupno	13	183	214	311	402	913	1.450	1.289	622	289	149	40	5.875	100
%	0,2	3,1	3,6	5,3	6,8	15,5	24,7	21,9	10,6	4,9	2,5	0,7	100	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zloruporabe psihoaktivnih tvari

U Europi, pa tako i u našoj zemlji, kanabis je glavna i najzastupljenija ilegalna droga, a na drugom mjestu je kokain.

No u sustavu liječenja još uvijek su najviše zastupljeniji heroin kao glavno sredstvo ovisnosti (4.088 – 69,6 %). Bez obzira na to što veliki broj ovisnika o psihoaktivnim tvarima uzima više sredstava istovremeno, kao sredstvo ovisnosti bilježi se ono koje je najjače djelovalo i zbog kojeg je ta osoba došla na liječenje.

Kanabinoidi kao glavno sredstvo evidentirani su u Registru u udjelu od 10,0 %. Kokain je glavno sredstvo liječenja s udjelom od 4,0 %, a amfetamini s udjelom 2,7 %.

Iz raspodjele liječenih osoba prema glavnom sredstvu i dobi razvidno je da je najviše liječenih osoba bilo u dobnom rasponu od 40-44 godina, njih 24,7 %. I dalje se nastavlja lagani pomak u starije dobne skupine, dok je jedino kod kanabinoida prisutan veći broj osoba ispod 24 godine (45,3 % svih liječenih zbog uporabe kanabinoida).

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 21. BROJ LIJEČENIH OSOBA ZBOG ZLOUPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE, PREMA GLAVNOM I SPOREDNOM SREDSTVU OVISNOSTI

Sporedno sredstvo ovisnosti	Glavno sredstvo ovisnosti				Ukupno	%
	opioidi	%	neopijati	%		
Opioidi	690	14,8	44	3,6	734	12,5
Kokain	624	13,4	74	6,1	698	11,9
Stimulativna sredstva	426	9,1	203	16,7	629	10,7
Sedativi	77	1,7	20	1,6	97	1,7
Crack	3	0,1	0	0,0	3	0,1
Halucinogena sredstva	6	0,1	15	1,2	21	0,4
Hlapljiva otapala	8	0,2	0	0,0	8	0,1
Kanabinoidi	1.006	21,6	115	9,5	1.121	19,1
Više i ostalo	18	0,4	14	1,2	32	0,5
Alkohol	46	1,0	72	5,9	118	2,0
Bez drugog sredstva	1.758	37,7	656	54,1	2.414	41,1
Ukupno	4.662	100	1.213	100	5.875	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Od svih liječenih osoba, kod njih 3.461 (58,9 %) zabilježeno je drugo sredstvo ovisnosti. Kod osoba s opioidima kao glavnim sredstvom ovisnosti najčešće sporedno sredstvo ovisnosti su kanabinoidi (21,6 %), a kod onih s neopijatima kao glavnim sredstvom najčešća sporedna sredstva su stimulansi (16,7 %). Ukupno gledajući, najčešće evidentirano sporedno sredstvo ovisnosti su kanabinoidi (19,1 %), opioidi (12,5 %) i kokain (11,9 %).

**Izvjешće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u
2023. godini**

Tablica 22. BROJ OSOBA LIJEČENIH U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA
NAČINU UZIMANJA GLAVNOG SREDSTVA

GLAVNO SREDSTVO	NAČIN UZIMANJA GLAVNOG SREDSTVA						UKUPNO
	I.V. INJEKCIJOM	PUŠI	JEDE / PIJE	SNIFA	UŠMRKAVA	NEPOZNATO	
Heroin	2.917	216	-	-	841	114	4.088
%	71,4	5,3	-	-	20,6	2,8	100
Metadon	9	-	159	-	1	1	170
%	5,3	-	93,5	-	0,6	0,6	100
Ostali opiodi	3	-	15	-	-	4	22
%	13,6	-	68,2	-	-	18,2	100
Buprenorfin	27	-	280	-	41	8	356
%	7,6	-	78,7	-	11,5	2,2	100
Tramadol	1	-	23	-	-	1	25
Fentanyl	-	-	1	-	-	-	1
Kokain	10	-	-	-	212	13	235
%	4,3	-	-	-	90,2	5,5	100
Amfetamini	1	-	36	-	121	3	161
%	0,6	-	22,4	-	75,2	1,9	100
Metamfetamini	-	-	2	-	7	1	10
Ecstasy	-	-	18	-	-	1	19
Drugi psihostimulansi	-	-	-	-	2	-	2
Mefedron	-	-	-	-	-	-	0
Barbiturati	-	-	1	-	-	-	1
Benzodiazepini	-	-	85	-	-	3	88
Drugi hipnotici i sedativi	-	-	8	-	-	1	9
GHB/GBL	1	-	13	-	-	-	14
LSD i drugi halucinogeni	-	-	4	-	-	-	4
Lako hlapljiva otapala	-	-	-	-	-	-	0
Kanabinoidi	-	551	5	-	-	31	587
%	-	93,9	0,9	-	-	5,3	100
Sintetski kanabinoidi	-	11	-	-	-	-	11

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Više i ostalo	-	4	7	-	-	61	70
%	-	5,7	10,0	-	-	87,1	100
Ukupno	2.969	782	657	0	1.225	242	5.875
%	50,2	13,3	11,2	0,0	20,9	4,1	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Prema podacima o glavnom sredstvu ovisnosti te načinu njegova uzimanja razvidno je da u Hrvatskoj nije došlo do značajnijih promjena. Mada se nastavlja trend pada broja intravenoznog uzimanja droga, to je ipak i dalje dominantan način uzimanja droga (50,2 %). U 2023. godini se na drugom mjestu nalazi ušmrkavanje (20,9 %), zatim pušenje (13,3 %) te oralno uzimanje (11,2 %). Heroin se obično injektira intravenozno, ali neki ljudi ga ubrizgavaju potkožno, puše ili ušmrkavaju. Analiza liječenih osoba pokazuje da se heroin najčešće uzima intravenozno (71,4 %), slijedi ušmrkavanje (20,6 %) te pušenje (5,3 %). Udio osoba koje intravenozno uzimaju heroin u blagom je padu (75,2 % u 2018., 74,6 % u 2019., 72,9 % u 2020., 72,6 % u 2021., 71,6 % u 2022., 71,4 % u 2023. godini). Najviše liječenih zbog zlorabe kokaina kokain je ušmrkavalo (90,2 %). I amfetamine najviše uzimaju ušmrkavanjem, kao i ranijih godina. Sve osobe koje su liječene zbog uporabe kanabinoida sredstvo su uzimale pušenjem. Brzina kojom se droga apsorbira i metabolizira ovisi o načinu uzimanja. Pušenje i intravenozno uzimanje najbrže će izazvati apsorpciju što dovodi do ulaska veće količine droge u mozak i bržeg djelovanja. Intranazalno uzeta droga također će brzo ući u krv i dovesti do željenog djelovanja.

Tablica 23. UČESTALOST UZIMANJA GLAVNOG SREDSTVA OSOBA LIJEČENIH U HRVATSKOJ 2023. GODINE

GLAVNO SREDSTVO	Učestalost uzimanja glavnog sredstva							UKUPNO
	UZIMAO U ŽIVOTU, ALI ZADNJI MJESEC NIJE	1-3 PUTA MJESEČNO	JEDNOM TJEDNO	2-6 DANA U TJEDNU	SVAKODNEVNO	UZIMA NEREDOVITO	NEPOZNATO	
Heroin	3.454	58	19	76	112	135	234	4.088
Metadon	61	3	2	3	84	4	13	170
Ostali opiodi	10	-	-	1	6	-	5	22
Buprenorfin	85	4	4	13	219	9	22	356
Tramadol	11	-	-	3	6	2	3	25
Fentanil	1	-	-	-	-	-	-	1

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

OPIOIDI - UKUPNO	3.622	65	25	96	427	150	277	4.662
%	77,7	1,4	0,5	2,1	9,2	3,2	5,9	100
Kokain	90	24	8	39	27	32	15	235
Amfetamini	73	11	11	27	14	18	7	161
Metamfetamini	4	-	3	3	-	-	-	10
Ecstasy	11	2	2	2	-	2	-	19
Drugi psihostimulansi	1	-	-	1	-	-	-	2
Mefedron	-	-	-	-	-	-	-	-
Barbiturati	1	-	-	-	-	-	-	1
Benzodiazepini	6	-	-	4	58	17	3	88
Drugi hipnotici i sedativi	4	-	1	-	3	-	1	9
GHB/GBL	3	-	-	2	8	1	-	14
LSD i drugi halucigeni	2	1	-	-	1	-	-	4
Lako hlapljiva otapala	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanabinoidi	199	49	35	119	97	42	46	587
%	33,9	8,3	6,0	20,3	16,5	7,2	7,8	100
Sintetski kanabinoidi	6	2	-	1	1	-	1	11
Više i ostalo	4	-	-	1	6	3	58	70
Ukupno	4.026	154	85	295	642	265	408	5.875
%	68,5	2,6	1,4	5,0	10,9	4,5	6,9	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Prema podacima o učestalosti uzimanja opioida, najveći broj osoba u tretmanu, njih 4.026 ili 68,5 % sredstva nisu uzimali u zadnjem mjesecu prije dolaska na liječenje. Opioidne u posljednjih mjesec dana svakodnevno je uzimalo 642 osobe ili 10,9 %. Više od 10 % liječenih zbog uporaba kokaina, amfetamina i kanabinoida izjavili su da ga koriste svakodnevno. Ovo je još jedan pokazatelj da je konzumacija neopijata u porastu, dok je konzumacija heroina u padu, no osobe ovisne o opijatima imaju najveću potrebu za liječenjem te se najdulje zadržavaju na tretmanu.

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 24. NAČIN LIJEČENJA OSOBA LIJEČENIH U HRVATSKOJ 2023. GODINE ZBOG ZLOUPORABE OPIOIDA KOJE SU IZJAVILE DA NISU UZIMALE HEROIN PROŠLI MJESEC

FARMAKOTERAPIJA OBLIK	FARMAKOTERAPIJA LIJEK									
	METADON	BUPRENORFIN	MORFIN	NALTREKSON	KLONIDIN	TRAMADOL	NEŠTO DRUGO	NIŠTA	NEPOZNATO	UKUPNO
Kratkotrajno održavanje	16	9	-	-	-	-	-	1	-	26
Održavanje	1566	1586	2	-	-	3	11	3	1	3.172
Spora detoksikacija	36	52	1	-	-	1	1	16	-	107
Brza detoksikacija	2		-	-	-	2	1	10	-	15
Bez medikacije	1		-	-	-	-	5	174	12	192
Farmakoterapija - druga	1		-	-	-	2	62	2	5	72
Nepoznato	3	3	-	-	-	-	1	1	30	38
Ukupno	1.625	1.650	3	-	-	8	81	207	48	3.622

Tablica 24. prikazuje način liječenja osoba liječenih zbog zlouporabe heroina koje su izjavile da ga nisu uzimale u mjesecu koji je prethodio dolasku na njihovo liječenje. Neki oblik nadomjesne terapije koristilo je 93,6 % osoba. Najviše ih je bilo na održavanju buprenorfinom (1.595 ili 49,9 %), a slijedi održavanje metadonom (1.582 ili 49,5 %).

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 25. NAČIN LIJEČENJA OSOBA LIJEČENIH ZBOG UPORABE OPIOIDA U HRVATSKOJ 2023. GODINE

FARMAKOTERAPIJA OBLIK	FARMAKOTERAPIJA LIJEK									
	METADON	BUPRENORFIN	MORFIN	NALTREKSON	KLONIDIN	TRAMADOL	NEŠTO DRUGO	NIŠTA	NEPOZNATO	UKUPNO
Kratkotrajno održavanje	30	26	-	-	-	2	-	2	-	60
Održavanje	1.941	1.996	3	-	-	9	13	3	2	3.967
Spora detoksikacija	53	79	1	-	-	3	1	18	-	155
Brza detoksikacija	7	6	-	-	-	3	1	19	-	36
Bez medikacije	1	-	-	-	-	-	9	213	17	240
Farmakoterapija - druga	1	2	-	-	-	3	68	3	8	85
Nepoznato	5	4	-	-	-	-	1	1	108	119
Ukupno	2.038	2.113	4	0	0	20	93	259	135	4.662

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

U Tablici 25. prikazan je način liječenja svih osoba liječenih zbog zlouporabe opioida. Buprenorfin je primjenjivan bilo kao brza, spora detoksikacija ili održavanje u 45,3 % liječenih zbog opioida, a metadon u 43,7 %. Na razini EU, metadon je najčešće propisivana supstitucijska terapija u EU, prima ga više od polovice (56 %) liječenih osoba, dok 35 % njih prima buprenorfin. Ako isključimo osobe bez farmakoterapije i one s nepoznatim podacima o terapiji, dobivamo da je nadomjesnom terapijom bilo obuhvaćeno 92,3 % svih liječenih osoba zbog opioida u RH.

Izvjешće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 26. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE HEROINA U HRVATSKOJ 2023.
GODINE PREMA PROSJEČENOJ DOBI UZIMANJA SREDSTAVA
OVISNOSTI

LIJEČENI ZBOG OVISNOSTI O HEROINU	Godina											
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
PROSJEČNA DOB PRVOG UZIMANJA BILO KOJEG SREDSTVA (GODINE)	16,0	16,1	16,1	16,1	15,9	16,0	15,9	15,9	15,9	16,1	15,9	15,9
PROSJEČNA DOB PRVOG UZIMANJA HEROINA (GODINE)	20,1	20,2	20,0	20,1	20,1	20,3	20,1	20,1	20,2	20,1	20,1	20,1
PROSJEČNA DOB I. V. UZIMANJA (GODINE)	21,2	21,3	21,1	21,0	21,2	21,5	21,2	21,1	21,1	20,7	20,7	20,7
PROSJEČNA DOB PRVOG JAVLJANJA NA TRETMAN (GODINE)	26,3	26,4	34,0	26,7	26,6	26,7	26,8	26,9	26,4	27,3	27,1	27,1
BROJ GODINA OD PRVOG UZIMANJA BILO KOJEG SREDSTVA DO PRVOG DOLASKA	10,3	10,3	17,1	10,6	10,6	10,7	10,9	11,0	10,5	11,2	11,2	11,2

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Podaci o prosječnoj dobi pokazuju tijek razvoja ovisnosti te se nisu značajnije mijenjali u odnosu na prijašnje godine. Eksperimentiranje sa psihoaktivnim sredstvima počinje u dobi od oko 16 godina i tako je dugi niz godina. Prosječna dob prvog uzimanja bilo koje droge osoba liječenih zbog ovisnosti o heroinu bila je 15,9 godina. Prvo uzimanje heroina prosječno je u dobi od 20,1 godina, a prvo intravenozno uzimanje s 20,7 godina.

Prosječna dob početka liječenja zbog ovisnosti o psihoaktivnim supstancama je 27,1 godina što znači da prosječno prođe 11 godina od prvog uzimanja bilo kojeg sredstva do prvog javljanja na tretman zbog ovisnosti o heroinu.

Izješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 27. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE KANABINOIDA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA PROSJEČNOJ DOBI UZIMANJA SREDSTAVA OVISNOSTI

OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE KANABINOIDA	Godina											
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
PROSJEČNA DOB PRVOG UZIMANJA BILO KOJEG SREDSTVA (GODINE)	16,3	16,3	16,7	14,9	16,2	16,0	16,3	16,0	15,9	16	15,7	15,8
PROSJEČNA DOB PRVOG UZIMANJA KANABINOIDA (GODINE)	16,4	16,5	16,2	16,5	16,4	16,2	16,4	16,2	16,1	16,1	16,1	16,1
PROSJEČNA DOB PRVOG JAVLJANJA NA TRETMAN (GODINE)	22,1	22,0	21,4	19,2	22,2	21,4	22,3	22,0	21,7	22,8	23,2	23,2
BROJ GODINA OD PRVOG UZIMANJA BILO KOJEG SREDSTVA DO PRVOG DOLASKA NA LIJEČENJE	5,8	5,7	4,7	4,3	5,9	5,4	6	6	5,8	6,8	7,5	7,4

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Prosječne dobi osoba liječenih zbog uporabe kanabinoida pokazuju stabilizaciju. Prosječna dob prvog konzumiranja bilo kojeg psihoaktivnog sredstva među konzumentima kanabinoida godinama se kreće oko 16 godina.

U prosjeku su liječeni zbog kanabinoida bili stari 15,8 godina kad su prvi put uzeli kanabinoide, a takva je situacija i na razini EU. Prosječna dob osoba koje prvi pristupe tretmanu zbog uporabe kanabinoida jest 23,2 godine u RH. Vremenski razmak od uzimanja prvog sredstva do prvog ulaska u tretman blago se povećava, a u

Izješće o osobama liječenima zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

2023. godini prosječno je prošlo 7,4 godina prošlo od prvog uzimanja bilo kojeg sredstva ovisnosti do prvog javljanja na tretman.

Tablica 28. OSOBE LIJEČENE ZBOG UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA NAČINU OTKRIVANJA UPORABE

TKO JE OTKRIO	UPORABA OPIOIDA		UPORABA NEOPIJATA		UKUPNO	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Policija	480	10,3	127	10,5	607	10,3
Član obitelji	2.523	54,1	765	63,1	3.288	56,0
Zdravstveni djelatnik	238	5,1	29	2,4	267	4,5
Netko od osoblja škole	23	0,5	24	2,0	47	0,8
Netko na radnome mjestu	24	0,5	5	0,4	29	0,5
Prijatelj, poznanik	754	16,2	79	6,5	833	14,2
Ostalo	406	8,7	51	4,2	457	7,8
Nepoznato	214	4,6	133	11,0	347	5,9
Ukupno	4.662	100	1.213	100	5.875	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari

Mlade osobe danas sve duže ostaju živjeti sa svojom primarnom obitelji pa je i logično da članovi obitelji prije od ostalih mogu primijetiti promjene na njima. Roditelji najbolje mogu djelovati uspješnom komunikacijom. Zbog toga su i oni ti koji najčešće prvi otkrivaju problem ovisnosti i upućuju ih na liječenje.

Otkrivanje problema ovisnosti i upućivanje na liječenje tek je početak dugotrajnog procesa. Podaci o otkrivanju problema ovisnosti razlikuju se prema glavnom sredstvu ovisnosti. Ovisnost o opioidima najčešće je otkrio neki od članova obitelji (54,1 %), slijede prijatelji ili poznanici (16,2 %) te policija (10,3 %).

Problem zlorporabe droga kod liječenih neopijatnih korisnika najčešće otkriva obitelj (63,1 %), a slijedi policija (10,5 %), dok su ostale osobe i institucije zastupljene s

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

manjim udjelom. Znamo da je čest dolazak na liječenje korisnika neopijata posljedica toga što radije odlaze na liječenje, nego da protiv njih bude pokrenut kazneni postupak.

Tablica 29. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA RAZDOBLJU RODITELJSKOG SAZNAJANJA ZA PROBLEM OVISNOSTI I GLAVNOM SREDSTVU

GLAVNO SREDSTVO	RODITELJI SAZNALI ZA PRVO UZIMANJE							
	UNUTAR PRVE GODINE	NAKON 1. GODINE	NAKON 2-3 GODINE	NAKON 4 I VIŠE GODINA	RODITELJI ZA TO NE ZNAJU	DRUGO	NEPOZNATO	UKUPNO
Heroin	594	660	1300	964	259	107	204	4.088
%	14,5	16,1	31,8	23,6	6,3	2,6	5,1	100
Metadon	33	27	28	28	23	14	17	170
Ostali opijati	3	2	6	2	2	2	5	22
Buprenorfin	69	61	63	37	50	27	49	356
Tramadol	9	3	3	5	2	-	3	25
Fentanil	1	-	-	-	-	-	-	1
Kokain	56	41	63	35	15	5	20	235
%	23,8	17,4	26,8	14,9	6,4	2,2	8,5	100
Amfetamini	41	40	40	23	7	2	8	161
Ecstasy	9	3	5	1	1	-	-	19
Drugi psihostimulansi	-	1	-	-	-	-	1	2
Metamfetamin	4	5	-	-	-	-	1	10
Mefedron	-	-	-	-	-	-	-	-
Barbiturati	-	1	-	-	-	-	-	1
Benzodiazepini	18	27	22	6	1	6	8	88
Drugi hipnotici i sedativi	4	2	-	1	-	-	2	9
GHB/GBL	4	6	2	1	1	-	-	14

Izvjешće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

LSD i drugi halucigeni	2	1	-	1	-	-	-	4
Lako hlapljiva otapala	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanabinoidi	199	150	118	31	22	6	63	587
%	33,9	25,6	20,1	5,3	3,7	0,8	10,6	100
Sintetski kanabinoidi	7	2	1	-	-	-	1	11
Više i ostalo	3	5	4	2	1	1	56	70
Ukupno	1.056	1.037	1.655	1.137	384	168	438	5.875
%	18,0	17,7	28,2	19,4	6,5	2,9	7,5	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Prema izjavama liječenih osoba, većina roditelja je za problem ovisnosti saznala tek nakon nekoliko godina. Roditelji osoba ovisnih o heroinu za problem ovisnost najčešće su saznali nakon dvije do tri godine dana ovisničkog ponašanja (31,8 %), više od četiri godine za otkrivanje ovisnosti kod djece bilo je potrebno za 23,6 % roditelja, dok 6,3 % njih za problem nije ni saznalo. Ipak, veliki udio roditelja (35,7 %) za ovisnost je saznao u prve dvije godine ovisničkog ponašanja svog djeteta. Roditelji liječenih zbog zlouporabe neopijata za problem ovisnosti su saznali ranije.

Za razliku od uporabe opioida, u prve dvije godine uporabu kanabinoida otkrilo je čak 59,5 % roditelja, nakon dvije do tri godine 20,1 % roditelja, a za 5,3 % roditelja je bilo potrebno četiri godine ili više godina. Za probleme s kanabinoidima ne zna 3,7 % roditelja. Raspodjela roditeljskog uočavanja problema uporabe kokaina unutar prve godine je bila 23,8 %, a nakon prve godine saznalo je 17,4 % roditelja, nakon 2-3 godine još 26,8 % roditelja. Tek nakon 4 i više godine za problem ovisnosti o kokainu saznalo je 14,9 % roditelja. Ako se promatraju sva sredstva ovisnosti, vidljivo je da je navjeći udio roditelja, njih 28,2 %, za prvo uzimanje psihoaktivne supstance svoga djeteta saznalo nakon 2-3 godine.

Tablica 30. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA NAČINU UPUĆIVANJA NA LIJEČENJE

UPUĆEN OD	UPORABA OPIOIDA		UPORABA NEOPIJATA		UKUPNO	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Osobno	3.129	67,1	374	30,8	3.503	59,6
Obitelji	157	3,4	256	21,1	413	7,0
Prijatelja	84	1,8	11	0,9	95	1,6
Drugog centra za liječenje ovisnosti	27	0,6	2	0,2	29	0,5

Izveštće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Doktora primarne zaštite	847	18,2	77	6,3	923	15,7
Bolnice - druge medicinske ustanove	97	2,1	87	7,2	184	3,1
Zavod za socijalnu skrb	29	0,6	104	8,6	133	2,3
Suda - ODO - Policije	90	1,9	132	10,9	222	3,8
Drugo	72	1,5	67	5,5	139	2,4
Nepoznato	130	2,8	104	8,6	234	4,0
Ukupno	4.662	100	1.337	100	5.875	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Osobe liječene zbog ovisnosti o opioidima na liječenje najčešće dolaze osobnom odlukom (67,1 %) ili upućivanjem liječnika primarne zdravstvene zaštite (18,2 %).

Najviše osoba je na liječenje zbog zlouporabe neopijata također došao osobnom odlukom (30,8 %) obitelj je uputila 21,1 % osoba, a putem suda - ODO – policije upućeno je u tretman 10,9 % osoba.

Mlade osobe s ovisničkim ponašanjima rijetko se samoinicijativno javljaju u ustanove za prevenciju i liječenje ovisnosti o psihoaktivnim tvarima, a mnogo češće na temelju upućivanja različitih institucija. Upućivanje u tretman prilika je za preventivni rad s mladima, sprječavanje pojave same ovisnosti o psihoaktivnim tvarima ili pak prelaska na druga sredstva ovisn

RIZIČNA PONAŠANJA OSOBA LIJEČENIH ZBOG UPORABE PSIHOAKTIVNIH TVARI

Život na margini društva i rizična ponašanja osoba s poremećajem uzimanja psihoaktivnih tvari često uključuju i izlaganje popratnim bolestima i komplikacijama. To se osobito može dogoditi u slučaju uporabe zajedničkih igala, šprica i ostalog pribora te rizičnog seksualnog ponašanja. Hepatitis B, hepatitis C i HIV samo su neke od zaraznih bolesti pogodnih za prenošenje navedenim načinima zbog čega navedena populacija ima veći rizik obolijevanja od opće populacije.

Stoga je osobito važno ustrajati na provođenju mjera koje mogu smanjiti zajedničku uporabu igala i pribora te neprekidno podizati svijest o važnosti sigurnih spolnih odnosa.

Izvjешće o osobama liječenima zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 31. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE OPIOIDA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA INTRAVENSKOM UZIMANJU OPIOIDA UOPĆE I TRENUTNO

Zlorporaba opioida	Intravenski ikada	i.v. uzimanje glavnog sredstva prošli mjesec od onih koji su ikada uzimali i.v.
4.662	3.594	161
	77,1 %	3,5 %

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari

Podaci o intravenoznom uzimanju opioida bilježe se za mjesec koji je prethodio posljednjem pregledu te se promatraju u odnosu na podatke o intravenoznom uzimanju opioida ikada u životu. U 2023. godini, od ukupnog broja liječenih zbog ovisnosti o opioidima u tekućoj godini, njih 3.594 (77,1 %) izjavilo je da je barem jednom u životu opioide uzimalo intravenozno, dok je 3,5 % njih intravenozno uzimalo opioide u mjesecu koji je prethodio posljednjem dolasku na liječenje.

Tablica 32. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U RAZDOBLJU 2013.-2023. GODINE U HRVATSKOJ, PREMA KORIŠTENJU ZAJEDNIČKIH IGALA I ŠPRICA U ŽIVOTU I U POSLJEDNJIH MJESEC DANA

		Korištenje zajedničkih igala i šprica u životu (%)									
Da	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
		59,7	59,7	47,5	57,8	55,7	54,5	53,1	38,3	37,2	34,6
		Korištenje zajedničkih igala i šprica u posljednjih mjesec dana (%)									
Da	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
		2,2	1,8	2,1	2,3	2,0	1,9	2,2	2,4	2,9	2,4

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari

Učestalost korištenja zajedničkog pribora ikada u životu i u mjesec dana prije posljednjeg pregleda pokazuje silazan trend u promatranom razdoblju.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Godine 2013. učestalost korištenja zajedničkog pribora ikad u životu bila je 59,7%, dok se deset godina kasnije smanjila na 37,1%. Učestalost korištenja zajedničkih igala i šprica u posljednjih mjesec dana je stabilna i godinama se kreće oko 2 %, a 2023. godine bila je 2,7 %.

Postojanje i rad centara za zamjenu igala i šprica, besplatno savjetovanje i testiranje na hepatitis B, hepatitis C i HIV je kontinuirano djelovalo na postupnu promjenu rizičnog ponašanja osoba s ovisnošću o heroinu.

PREBOLJELE BOLESTI ILI POZITIVITET (ANAMNESTIČKI) U LIJEČENIH ZBOG OPIOIDA

Osobe ovisne o opijatima su po prirodi svoje bolesti i zbog načina uzimanja droga izloženiji riziku za obolijevanje od bolesti koje se prenose krvlju.

Tablica 33. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE OPIOIDA U HRVATSKOJ PREMA ANAMNESTIČKIM PODACIMA O ZARAŽENOSTI HEPATITISOM B, C I HIV- om (2013.-2023. GODINA)

Opijati	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
HIV pozitivni (%)	0,3	0,2	0,5	0,2	0,5	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2
Hepatitis B pozitivni (%)	4,6	6,3	6,3	5,5	5,2	4,2	3,4	3,1	3,6	3,9	3,5
Hepatitis C pozitivni (%)	31,8	25,1	35,8	36,1	34,7	28,7	27,4	30,7	28,2	33,1	32,4

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Intravenozno uzimanje droga predstavlja najveći rizik pojave značajnih zdravstvenih problema koji se prenose krvlju kao što su to HIV/AIDS, hepatitis B i C, predoziranje i smrti vezane uz uzimanje psihoaktivnih tvari. Europske države se dosta uspješno bore protiv HIV infekcija među intravenoznim uzimateljima droga.

U promatranom razdoblju od 2013. do 2023. godine udio pozitivnih osoba na hepatitis B je pao s 6,3 % u 2014. i 2015. godini na 3,1 % u 2020. godini, a u 2022. udio iznosi 3,5 %.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Podaci o rezultatima testiranja na hepatitis C pokazuju da se u razdoblju od 2013. do 2023. godine udio zaraženih smanjio, ali je taj udio i dalje višestruko veći no što se procjenjuje za opću populaciju. U 2023. godini udio iznosi 32,4 %.

Udio HIV pozitivnih osoba već je dulji niz godina niskih vrijednosti i stabilnog trenda, a za 2023. godinu iznosi 0,2 %. Unatrag nekoliko godina nema zabilježenih slučajeva zaraze HIV-om među intravenskim uzimateljima droga.

Ovo možemo zahvaliti i trajnoj edukaciji, dobroj obaviještenosti, modernoj farmakoterapiji, radu centara za savjetovanje te programu zamjene igala i šprica.

Tablica 34. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA ZABILJEŽENIM POREMEĆAJIMA MENTALNOG ZDRAVLJA

Dijagnoze prema MKB-10		Muškarci	%	Žene	%	Ukupno	%
F60-F69	POREMEĆAJI LIČNOSTI I PONAŠANJA ODRASLIH	956	40,0	245	43,2	1.201	40,6
F40-F48	NEUROTSKI I SOMATOFORMNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI IZAZVANI STRESOM	504	21,1	81	14,3	585	19,8
F30-F39	POREMEĆAJI RASPOLOŽENJA	287	12,0	102	18,0	389	13,2
F20-F29	SHIZOFRENIJA, POREMEĆAJI SLIČNI SHIZOFRENIJI I SUMANUTA STANJA	269	11,3	47	8,3	316	10,7
F10	MENTALNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA UZROKOVANI UPOTREBOM ALKOHOLA	275	11,5	54	9,5	329	11,1
F90-F98	POREMEĆAJI PONAŠANJA I EMOCIONALNI POREMEĆAJI S NASTANKOM U DJETINJSTVU I ADOLESCENCIJI	51	2,1	17	3,0	68	2,3
F00-F09	ORGANSKI I SIMPTOMATSKI MENTALNI POREMEĆAJI	36	1,5	11	1,9	47	1,6
F50-F51	POREMEĆAJ HRANJENJA I NEORGANSKI POREMEĆAJI SPAVANJA	11	0,5	10	1,8	21	0,7
Ukupno	BROJ DIJAGNOZA	2.389	100	567	100	2.956	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Ovisnost kao kroničnu recidivirajuću bolest često prate druge dijagnoze mentalnih bolesti i poremećaja. Često je teško razlučiti dovodi li psihijatrijska dijagnoza dovodi do uzimanja droga ili obrnuto. Obično se paralelno liječi i ovisnost i komorbiditetni poremećaj.

Što se tiče ostalih dijagnoza mentalnog poremećaja među populacijom konzumenata droga, podaci iz 2023. godine govore da se najčešće radi o poremećajima ličnosti i

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

ponašanja odraslih (40,6 %), neurotskim poremećajima i poremećajima izazvanih stresom (19,8 %) te poremećajima raspoloženja (13,2 %). I kod muškaraca i kod žena najčešće se javlja poremećaj ličnosti (muškarci – 40,0 %, žene – 43,2 %). Drugi najzastupljeniji poremećaj kod muškaraca je neurotski somatoformni poremećaj i poremećaj izazvan stresom (21,1 %), dok je kod žena poremećaj raspoloženja (18,0 %).

OVISNIČKA POPULACIJA I SUKOB I SA ZAKONOM

U Republici Hrvatskoj kontrola droga pokrivena je dvama zakonskim aktima: Zakonom o suzbijanju zlorporabe droga i Kaznenim zakonom. Zakon o suzbijanju zlorporabe droga regulira uvjete za proizvodnju, posjedovanje i promet drogama, psihoaktivnim tvarima i prekursorima. Nadalje, zabranjuje neovlašten uzgoj droge, njezino posjedovanje i promet njome te predviđa novčane kazne za pravne osobe koje krše propise o trgovini drogama i za osobe koje prelaze granicu bez potvrde koju je na propisanom obrascu izdao ovlašteni liječnik. Teža kaznena djela procesuirana su u Kaznenom zakonu.

Važna izmjena zakonskog okvira vezanog uz suzbijanje zlorporabe droga učinjena je donošenjem Kaznenog zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013. godine, a kojim su, između ostalog, izmijenjene odredbe o kaznenom djelu zlorporabe droga i dopunjene odredbe o izvršenju mjere liječenja od ovisnosti. Najznačajnija promjena u kaznenom pristupu statistički najučestalijem obliku zlorporabe droga je ta da posjedovanje droga ili tvari zabranjenih u sportu za osobnu uporabu bez namjere daljnje prodaje ne predstavlja kazneno djelo nego prekršaj za koji je propisana novčana kazna i mjera obveznog liječenja sukladno odredbama Zakona o suzbijanju zlorporabe droga. Cilj navedenih izmjena usmjeren je na postizanje isključivosti kaznenog zakona, odnosno razgraničenje počinitelja kaznenih djela zlorporabe droga (proizvodnja, promet i nuđenje) od konzumenata droga.

Tablica 35. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA VRSTI SADAŠNJIH SUDSKIH PROBLEMA

Sadašnji sudski problemi	Ukupno	
	Broj	%
Nema	4.307	73,3
Ima, u vezi sa sredstvima ovisnosti	572	9,7
Ima, nije u vezi sa sredstvima ovisnosti	598	10,2
Nepoznato	398	6,8
Ukupno	5.875	100

Izvešće o osobama liječenima zbog zlorabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Vrsta sadašnjih sudskih problema	Broj	Ukupno
Započeta istraga	118	7,4
Sudski proces u tijeku	523	32,9
Očekuje izvršenje kazne	130	8,2
Pod uvjetnom je kaznom	290	18,3
Nalazi se u pritvoru	37	2,3
Nalazi se u zatvoru	81	5,1
Nepoznato	409	25,8
Ukupno	1.588	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Gotovo tri četvrtine osoba koje su u 2023. godini liječene zbog uporabe droga nisu imale problema sa zakonom u vrijeme liječenja. Analizom liječenih osoba koje imaju sudske probleme u vrijeme liječenja razvidno je da je najviše onih sa sudskim procesom u tijeku (32,9 %) te onih koji su pod uvjetnom kaznom (18,3 %). Očekuje izvršenje kazne njih 8,2 %, a istraga je započeta kod 7,4 % liječenih zbog uporabe droga.

Tablica 36. OSOBE LIJEČENE ZBOG ZLOUPORABE DROGA U HRVATSKOJ 2023. GODINE PREMA VRSTI RANIJIH SUDSKIH PROBLEMA

Raniji sudski problemi	Ukupno	
	Broj	%
Nije ih imao	1.533	26,1
Imao ih je, u vezi sa sredstvima ovisnosti	2.193	37,3
Imao ih je, nije u vezi sa sredstvima ovisnosti	2.014	34,3
Nepoznato	135	2,3
Ukupno	5.875	100
Vrsta ranijih sudskih problema	Broj	%
Kažnjavan prekršajno	1.080	18,4
Kažnjavan uvjetnom kaznom	933	21,5
Kažnjavan zatvorskom kaznom	1.126	25,9
Bio u zatvoru više puta	712	16,4
Bio u pritvoru	356	8,2
Nepoznato	135	3,1

Izvješće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Ukupno	4.342	100
---------------	--------------	------------

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari

Podaci o ranijim sudskim problemima kod liječenih osoba zbog uporabe psihoaktivnih tvari pokazuju da je njih 75,42 % imalo neke probleme sa zakonom u prošlosti. Najčešće su bili kažnjavani zatvorskom kaznom (25,9 %), uvjetnom kaznom (21,5%) ili prekršajno (18,4 %)

IV. IKAD ZABILJEŽENI U REGISTRU, UMRLI U 2023. GODINI

Analizom slučajeva smrti svih osoba koje su ikad bile na liječenju zbog zlouporabe nekog psihoaktivnog sredstva pokazalo se da je 2023. godine umrlo 339 osoba. Od svih umrlih, 272 njih su muškarci, a 67 žene. Najviše umrlih je bilo u dobnoj skupini od 45. do 49. godine – 57 osoba ili 16,8 %.

Najviše je umrlih bilo s prebivalištem u Gradu Zagrebu (34,8 %). Prebivalište u Splitsko-dalmatinske županiji imalo je 12,1 % svih umrlih osoba, a slijede je Primorsko-goranska (8,6 %) i Šibensko-kninska (5,9 %) i U svim županijama zabilježen je barem jedan slučaj smrti liječenih osoba ikad zabilježenih u Registru.

Predoziranje heroinom je navedeno kao uzrok smrti za 2 osobe ili 0,6 %, metadonom 26 osoba ili 7,7 %, kokainom 7 osoba ili 2,1 %, a predoziranje ostalim narkoticima uzrok je smrti za 17 osoba ili 5,0 %. Osim toga, šifru upotrebe opioda, sindrom ovisnosti kao uzrok smrti imalo je 16 osoba ili 4,7 %.

Bolesti krvožilnog sustava (64 osoba ili 18,9 %) i maligne bolesti (55 osoba ili 16,2 %) su u 2023. godini najčešći uzroci smrti osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari. Hepatitis C je naveden kao uzrok smrti kod 12 osoba (3,5 %). Budući da je ovisnost o drogama vrlo kompleksna bolest, s njom dolazi i do mnogo drugih različitih bolesti. Kao uzrok smrti navedene su i ostale bolesti kao što su bolesti jetre (5,6 %), bolesti pluća i dišnih putova (3,8 %), bolesti gušterače (2,4 %) i ostale bolesti (5,9 %).

Ozljede, nezgode i nesreće su isto tako bile relativno čest uzrok smrti kod 25 osoba (7,4 %), a 20 osoba su same sebi oduzele život.

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

Tablica 37. OSOBE UMRLE TIJEKOM 2023. GODINE PO UZROKU

Uzrok smrti	Broj	%
Predoziranje heroinom	2	0,6
Predoziranje metadonom	26	7,7
Predoziranje kokainom	7	2,1
Predoziranje ostalim narkoticima	17	5,0
Upotreba opioda, sindrom ovisnosti	16	4,7
Upotreba više vrsta droga	3	0,9
Upotreba alkohola, sindrom ovisnosti	9	2,7
Intoksikacija lijekovima	2	0,6
Hepatitis C	12	3,5
HIV	2	0,6
Maligne bolesti	55	16,2
Bolesti krvožilnog sustava	64	18,9
Bolesti jetre	19	5,6
Bolesti dišnih putova	13	3,8
Bolesti gušterače	8	2,4
COVID-19	3	0,9
Suicid	20	5,9
Ozljede i nesreće	25	7,4
Ostale bolesti	20	5,9
Nedovoljno definirani i nepoznati uzroci smrti	16	4,7
UKUPNO	339	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari, Registar uzroka smrti

Tablica 38. OSOBE UMRLE TIJEKOM 2023. GODINE PO DOBI

Dob u trenutku smrti	S p o l		UKUPNO	%
	Muški	Žene		
Do 19	1	-	1	0,3
20-24	5	-	5	1,5

Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

25-29	7	2	9	2,7
30-34	16	2	18	5,3
35-39	31	7	38	11,2
40-44	44	11	55	16,2
45-49	50	7	57	16,8
50-54	41	4	45	13,3
55-59	32	4	36	10,6
60-64	18	4	22	6,5
65+	27	26	53	15,6
Ukupno	272	67	339	100

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari, Registar uzroka smrti

Tablica 39. BROJ SVIH LIJEČENIH I UMRLIH OSOBA TIJEKOM 2023. GODINE PO DOBI

Dobna skupina	Broj liječenih	Broj umrlih	Omjer liječeni : umrli
Do 19	196	1	196:1
20-24	214	5	42,8:1
25-29	311	9	34,6:1
30-34	402	18	22,3:1
35-39	913	38	24,0:1
40-44	1.450	55	26,4:1
45-49	1.289	57	22,6:1
50-54	622	45	13,8:1
55-59	289	36	8,0:1
60-64	137	22	6,2:1
65+	52	53	1,0:1
Ukupno	5.875	339	17,3:1

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari, Registar uzroka smrti

Izvjешće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u Hrvatskoj u 2023. godini

---

Tablica 40. OSOBE UMRLE TIJEKOM 2023. GODINE PO SPOLU I ŽUPANIJI PREBIVANJA

Županija	Ukupno umrlih	%
Grad Zagreb	118	34,8
Splitsko-dalmatinska	41	12,1
Istarska	18	5,3
Primorsko-goranska	29	8,6
Zadarska	19	5,6
Karlovačka	9	2,7
Osječko-baranjska	18	5,3
Šibensko-kninska	20	5,9
Dubrovačko-neretvanska	2	0,6
Zagrebačka	12	3,5
Brodsko-posavska	5	1,5
Vukovarsko-srijemska	9	2,7
Varaždinska	12	3,5
Bjelovarsko-bilogorska	2	0,6
Međimurska	6	1,8
Ličko-senjska	1	0,3
Požeško-slavonska	2	0,6
Virovitičko-podravska	4	1,2
Koprivničko-križevačka	2	0,6
Krapinsko-zagorska	5	1,5
Sisačko-moslavačka	5	1,5

Izvor podataka: HZJZ, Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari, Registar uzroka smrti

„Izvešće o osobama liječenima zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u
Hrvatskoj u 2023. godini“

Izdavač

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, Rockefellerova 7, 10000 Zagreb
Tel. +385 (1) 4863 375

Urednici

izv. prof. dr. sc. Krunoslav Capak, prim. dr. med. spec.
doc. dr. sc. Ivana Pavić Šimetin, prim. dr. med. spec.

Autori

Maja Valentić, mag. educ. soc.
Ana Ištvanović, dr. med., spec. javnog zdravstva prof.
dr. sc. Danijela Štimac Grbić, dr. med.
doc. dr. sc. Dijana Mayer, dr. med.
Roberto Mužić, dr. med.
Lara Krstanović, mag. soc.
Lara Petković, mag. psych.
Tonka Karin, mag. rehab. educ.